

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра обліку і оподаткування

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ**

**Методичні рекомендації до практичних занять і самостійного вивчення
дисципліни здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**

Біла Церква
2021

УДК: 657.1:005.936.3

Ухвалено на засіданні методичної комісії економічного факультету Білоцерківського національного аграрного університету (протокол № 9 від 26 липня 2021 року)

*Автори: Свиноус І.В., Хомовий С.М., Хомовий М.М., Гаврик О.Ю.,
Хомяк Н.В., Томілова Н.О., Заболотний В.С.*

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ. Методичні рекомендації до практичних занять і самостійного вивчення дисципліни здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Свиноус І.В., Хомовий С.М., Хомовий М.М., Гаврик О.Ю., Хомяк Н.В., Томілова Н.О., Заболотний В.С. Біла Церква, 2020. 98 с.

Рецензенти:

Гринчук Ю.С. завідувача кафедри менеджменту, д-р. екон. наук, професор
(Білоцерківський національний аграрний університет)

Литвиненко В.С. доцент кафедри обліку і оподаткування, канд. екон. наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України)

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Очікувані результати навчання.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством».....	6
3. Завдання для практичних занять та самостійної роботи.....	11
<i>Практичне заняття 1. Суть та місця облікової інформації в управлінні підприємством</i>	11
<i>Практичне заняття 2. Роль бухгалтерського обліку в інформаційній системі управління</i>	13
<i>Практичне заняття 3. Методика і техніка підготовки управлінської бухгалтерської звітності</i>	15
<i>Практичне заняття 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень</i>	20
<i>Практичне заняття 5. Значення облікової політики в ціноутворенні ...</i>	22
<i>Практичне заняття 6. Роль бухгалтерського обліку в управлінні вартістю підприємства</i>	24
<i>Практичне заняття 7. Збалансована системи показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством</i>	26
<i>Практичне заняття 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством</i>	29
<i>Практичне заняття 9. Значення бухгалтерського обліку для прийняття екологічних рішень</i>	31
<i>Практичне заняття 10. Значення бухгалтерського обліку для прийняття соціальних рішень</i>	33
<i>Практичне заняття 11. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства</i>	35
<i>Практичне заняття 12. Якість обліково-аналітичної інформації</i>	37
<i>Практичне заняття 13. Облік в управлінні активами підприємства та їх джерелами</i>	41
<i>Практичне заняття 14. Облік в управлінні затратами, доходами та фінансовими результатами діяльності підприємства</i>	43
4. Тестові завдання для перевірки рівня знань студентів.....	47
5. Питання для модульного контролю.....	86
6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.....	95
7. Рекомендована література та інформаційні джерела	97

ВСТУП

Зміни у системі управління діяльністю сучасних підприємств ставлять вимогу до підходів презентування інформації з метою задоволення для потреб внутрішніх користувачів. Бухгалтерський облік в управлінні суб'єктом господарювання, як частина інформаційної системи, здатний забезпечити необхідну інформацію для контролю, аналізу альтернативних варіантів управлінських дій, оцінки та її прогнозування з метою підвищення ефективності господарювання, примноження майна власника і одержання прибутку.

Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» сформована для вивчення здобувачами спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Вивчення цієї дисципліни вимагає від здобувачів обізнаності з матеріалом, викладеним у дисциплінах: Бухгалтерський облік, Фінансовий облік, Управлінський облік та інших.

Мета вивчення дисципліни: формування сучасної системи знань з питань підготовки та надання облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління діяльністю економічного суб'єкта.

Завдання дисципліни:

- вивчення концептуальних засад використання облікової інформації як інформаційного джерела системи управління діяльністю економічного суб'єкта;
- набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку як інформаційно-комунікаційної системи;
- вивчення методик і техніки надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління економічним суб'єктом;
- формування професійних суджень у сфері бухгалтерського обліку в управлінні підприємством, при розробці та реалізації стратегії економічного суб'єкта.

Предмет дисципліни: сукупність теоретичних та практичних аспектів формування облікової інформації для управління підприємством.

З вивченням дисципліни здобувачі повинні:

знати:

- теоретичні, методичні та практичні засади використання облікової інформації як інформаційного джерела в управлінні діяльністю економічного суб'єкта;
- теорію та методологію формування та надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління діяльністю економічного суб'єкта.

вміти:

- класифікувати облікову інформацію, будувати систему бухгалтерського обліку для потреб управління;
- організовувати формування облікової інформації за стадіями облікового процесу, управляти якістю бухгалтерського обліку, оцінювати якість облікової інформації, системи бухгалтерського обліку та бухгалтерської звітності;
- здійснювати підготовку бухгалтерської звітності враховуючі інформаційні потреби управління підприємством; вміти визначати існуючі та потенційні інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством; вміти консультивати управлінський персонал підприємства щодо облікової інформації, наданої в бухгалтерських звітах, вміти розробляти форми управлінської бухгалтерської звітності;
- формувати управлінську бухгалтерську звітність як засіб комунікаційної взаємодії облікових працівників та управлінського персоналу;
- оцінювати інформаційні потреби користувачів в управлінні підприємством;
- формувати думку та професійне судження про побудову та трансформацію системи бухгалтерського обліку для потреб управління підприємством; вміти застосовувати техніки та методики надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління підприємством.

1. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за спеціальністю «Облік і оподаткування» відповідно до ОП	Результати навчання з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством»
<p>ПР 04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання</p>	<p>4.1. вміти організувати інформаційну систему підприємства для задоволення потреб менеджменту суб'єктів господарювання;</p> <p>4.2. вміти координувати діяльність облікового персоналу для покращення процесів управління підприємством;</p> <p>4.3. вміти розвивати якість формування обліково-аналітичної інформації на підприємстві.</p>
<p>ПР 06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації</p>	<p>6.1. знати етапи та засад функціонування інформаційних ресурсів підприємства;</p> <p>6.2. знати та вміти користуватися різними інформаційними базами і групами даних;</p> <p>6.3. вміти визначати чинники формування облікової інформації на підприємстві для надання порад менеджменту.</p>
<p>ПР 07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання</p>	<p>7.1. знати засади підготовки внутрішньої управлінської звітності;</p> <p>7.2. вміти застосовувати принципи збалансованої системи показників при формуванні управлінської звітності суб'єктів господарювання;</p> <p>7.3. вміти визначити та використовувати методи складання звітних форм.</p>
<p>РН 09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень</p>	<p>9.1. знати основні характеристики та принципи формування управлінської звітності;</p> <p>9.2. вміти формувати корпоративну інтегровану звітність підприємств.</p>
<p>РН 10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень</p>	<p>10.1. знати систему «інтегрованої звітності» для ефективної оцінки нефінансової інформації, що використовується у стратегічному, тактичному та оперативному управлінні;</p> <p>10.2. знати суть поняття «екологічний облік» та можливі шляхи його інтеграції в традиційну облікову систему;</p> <p>10.3. вміти здійснювати оцінку очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.</p>

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ»

Змістовий модуль 1

Тема 1. Суть та місце облікової інформації в управлінні підприємством.

Процес прийняття управлінських рішень. Сутність та місце обліково-аналітичної інформації в інформаційному забезпеченні процесу управління підприємством. Класифікація облікової інформації. Користувачі облікової інформації. Побічні ефекти при використанні облікової інформації в цілях управління.

Тема 2. Роль бухгалтерського обліку в інформаційній системі управління.

Бухгалтерський облік як підфункція управління. Організаційні комунікації в системі управління. Формування масиву обліково-економічної інформації, яка використовується керуючою системою як інформаційне джерело при прийнятті управлінських рішень. Комунікаційні бар'єри якості облікової інформації. Проблеми існування та подолання комунікаційних бар'єрів якості облікової інформації.

Тема 3. Методика і техніка підготовки управлінської бухгалтерської звітності.

Поняття та значення управлінської бухгалтерської звітності. Принципи управлінської бухгалтерської звітності та їх систематизація. Класифікація видів управлінських бухгалтерських звітів. Вимоги до управлінської бухгалтерської звітності. Методики підготовки управлінської бухгалтерської звітності. Проблеми визначення змісту і форм звітів. Техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності.

Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.

Основні методи і технології бюджетування витрат та прогнозування прибутку підприємства. Етапи процесу бюджетування. Функції бюджетування (аналітична, фінансового планування, фінансового контролю, мотиваційна) Оцінка очікуваних витрат та їх вплив на прийняття управлінських рішень. Методи прогнозування прибутку. Методи оптимізації абсолютної величини витрат підприємства.

Тема 5. Значення облікової політики в ціноутворенні.

Управлінська спрямованість облікової політики. Ціна як економічна категорія. Цінова політика як елемент ринкової стратегії підприємства. Види типів ринку та політика ціноутворення підприємств. Елементи облікової політики в ціноутворенні. Прямі і непрямі факторами впливу на процес ціноутворення підприємства.

Тема 6. Роль бухгалтерського обліку в управлінні вартістю підприємства.

Вартість підприємства: сутність, концепції управління. Система управління вартістю підприємства. Методика оцінки вартості підприємства. Базові підходи до оцінки вартості підприємства (затратний, дохідний, ринковий). Показник вартості підприємства. Місце бухгалтерського обліку в управлінні вартістю підприємства.

Тема 7. Збалансована системи показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.

Сутність обліково-аналітичного забезпечення (функції, склад, основні стадії його формування). Обліково-аналітична система. Збалансована система показників в управлінні підприємством (поняття та склад). Збалансована система показників як інформаційна підтримка стратегічного рівня управління

підприємствами. Проблеми запровадження системи збалансованої системи показників на підприємствах.

Змістовий модуль 2

Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством.

Фінансова звітність як інструмент для об'єктивної та достовірної оцінки фінансово-майнового стану підприємства. Засобом стимулювання управління підприємством за допомогою показників фінансової звітності. Проблеми та недоліки фінансової звітності (низька релевантність інформації, ретроспективність інформації, невідповідність балансової вартості ринковій, неадекватне відображення стану діяльності, можливість маніпуляції обліковими даними). Модель інтегрованої звітності. Елементи методологічної основи підготовки інтегрованої звітності. Структура інтегрованої звітності.

Тема 9. Значення бухгалтерського обліку для прийняття екологічних рішень.

Поняття «стійкий розвиток» країни, підприємства та ін. Роль достовірної екологічної інформації у стійкому розвитку суспільства. Програмні документи зі стійкого розвитку в рамках глобального екологічного партнерства. Основні принципи стійкому розвитку. Основними вимогами до екологічної інформації. Формування інформації про екологічну діяльність на основі бухгалтерського обліку. Екоефективний режим роботи підприємства. Інтеграція обліку екологічної діяльності в традиційну систему бухгалтерського обліку підприємства.

Тема 10. Значення бухгалтерського обліку для прийняття соціальних рішень.

Взаємозв'язок понять «соціальна відповідальність бізнесу» та «сталий розвиток суспільно-економічних відносин». Соціальна відповідальність бізнесу як складова сталого розвитку суспільно-економічних відносин. Основні інструментом прийняття соціальних рішень. Соціальний облік та нефінансова звітність.

Тема 11. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства.

Поняття «ризик». Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками. Методи управління ризиками (резервування коштів на покриття втрат від ризиків та інші заходи самострахування ризиків, диверсифікація діяльності, активів, передача ризиків третім особам, заходи з мінімізації ризику, система штрафних санкцій, страхування господарських ризиків страховими компаніями). Інформаційне забезпечення ризиків. Облік операцій хеджування, як засобу управління ризиками суб'єкта господарювання.

Тема 12. Якість обліково-аналітичної інформації.

Поняття «якість облікової інформації». Якісні характеристики облікової інформації. Вимоги до якості облікової інформації (організація облікової політики, застосування плану рахунків бухгалтерського обліку, організація системи складання та подання звітності, організація документообігу, організація матеріально-технічного забезпечення облікової системи, професійно-кадровий склад облікової системи). Проблеми та фактори, що впливають на якість облікової інформації. Методи оцінки якості облікової інформації (нормативний, статистичний, експертний, соціологічний та інші методи). Якість бухгалтерського обліку.

Тема 13. Облік в управлінні активами підприємства та їх джерелами.

Актив як економічний потенціал підприємства. Основні завдання управління активами. Класифікація активів підприємства. Визначення форм існування у процесах управління активами. Інформаційна база управління капіталом. Структура капіталу. Рівні управління активами підприємства. Ефективність управління капіталом.

Тема 14. Облік в управлінні затратами, доходами та фінансовими результатами діяльності підприємства.

Визначення вартісних характеристик діяльності підприємства. Чинники побудови бухгалтерського обліку затрат, доходів та фінансових результатів. Методологічні засади формування затрат, доходів та фінансових результатів на сільськогосподарських підприємствах.

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Практичне заняття 1

Суть та місце облікової інформації в управлінні підприємством

Мета: вивчення студентами теоретичних аспектів методології бухгалтерського обліку та визначення загальних засад функціонування інформаційних ресурсів підприємств.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Завдання для самостійної роботи

1. Характеристика сучасних концепцій бухгалтерського обліку.
2. Інформаційне суспільство: сутність та передумови виникнення.
3. Вплив потреб користувачів на склад облікової інформації.

Питання для обговорення

1. Облікова інформація в системі економічної інформації.
2. Основні характеристики облікової інформації.
3. Процес формування облікової інформації для потреб управління.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – За допомогою наведеної таблиці охарактеризуйте кожен рівень управління.

Рівень управління	Місця витрат	Центри виникнення витрат	Об'єкти витрат	Рівень собівартості
Підприємство (приклад)	Підприємство	Види діяльності	Діяльність, структурні підрозділи	Повна
Виробництво як частина діяльності підприємства				
Цех				
Виробнича ділянка				
Бригада або робочий центр				
Робоче місце				

Завдання 2 – Вкажіть основні обов'язки (ведення рахунків, аналіз і планування, підготовка інформації для ситуаційних рішень), які мають наступні працівники:

Працівник	Ведення рахунків	Аналіз і планування	Підготовка інформації для прийняття рішень
Бухгалтер з обліку та нарахування заробітної плати (приклад)	66, 65	Аналіз заборгованості по заробітній платі, планування строків видачі заробітної плати	Про зміни форм та методів нарахування заробітної плати
Бухгалтер з обліку розрахунків з дебіторами і кредиторами			
Бухгалтер з обліку витрат			
Старший бухгалтер по зведеному обліку			
Старший бухгалтер з обліку податків			
Головний ревізор (внутрішній)			
Бухгалтер по розрахунках з бюджетом			
Головний бухгалтер			

Завдання 3 – Розрахуйте, на скільки відсотків зменшилась чи збільшилась собівартість і як вона вплинула на поточний прибуток.

Дані для виконання завдання: На поточний рік витрати на випущену і реалізовану продукцію заплановані у сумі 180 тис. грн. і виручка від реалізації – 200 тис. грн. У попередньому році обсяг товарної продукції становив 190 тис. грн., а виручка від її реалізації – 220 тис. грн. Ціни на товарну продукцію не змінюються.

Рекомендовані джерела: [1, 2, 4, 6, 12].

Практичне заняття 2

Роль бухгалтерського обліку в інформаційній системі управління

Мета: Визначити фактори впливу бухгалтерського обліку на прийняття управлінського рішення, використовуючи при цьому облікову інформацію.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Завдання для самостійної роботи

1. Місце бухгалтерського обліку серед функцій управління підприємством.
2. Роль організаційно-виробничої структури в роботі облікового персоналу.
3. Спільне та відмінне між показниками фінансової та управлінської звітності.

Питання для обговорення

1. Інформаційна функція бухгалтерського обліку.
2. Обліково-аналітична складова в системі управління підприємством.
3. Інформаційні ресурси концептуальних облікових систем в системі управління підприємством.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Складіть звіт про персональну відповідальність керівника механічного цеху на основі наведених даних.

Показник	За кошторисом	Фактично	Відхилення (+, -)
1. Обсяг виробленої продукції, шт.			
– підшипники	2000	2100	
– вали	3500	3200	
– форсунки	10150	10250	
2. Витрати матеріалів, грн.:			
– підшипники	4000	4800	
– вали	24000	24080	
– форсунки	23120	23800	
3. Відпрацьовано людино-годин:			
– підшипники	860	900	
– вали	3000	3250	
– форсунки	4700	4900	
4. Витрати на оплату праці, грн.:			
– підшипники	670	660	
– вали	2340	2400	
– форсунки	3670	3620	

5. Відпрацьовано машино-годин: – підшипники	160	170	
– вали	870	800	
– форсунки	1350	1370	
6. Витрати на утримання обладнання	2450	2890	
7. Цехові витрати	4870	4560	
8. Цехова собівартість:			
– підшипники	?	?	?
– вали	?	?	?
– форсунки	?	?	?

Завдання 2 – Оберіть найбільш ефективний шлях залучення грошових коштів підприємством та визначте фактори впливу на прийняття кожного з альтернативних варіантів, необхідну (суттєву) облікову інформацію для прийняття управлінського рішення. Складіть відповідну внутрішню управлінську звітність та встановіть наслідки, які отримає підприємство від прийняття кожного з альтернативних варіантів. Встановіть причини, які призвели до даної ситуації на підприємстві.

ТОВ «Агротехсервіс» створене шляхом реорганізації (виділення) в грудні 2020 року. Юридична та фактична адреса підприємства знаходиться в місті Біла Церква. Засновниками товариства на посаду директора підприємства наймано сторонню особу – Білецького А.А. У зв'язку з неефективним управлінням ресурсами підприємства в жовтні місяці 2019 року ТОВ «Агротехсервіс» зіткнулося з проблемою невиваженості грошових коштів для продовження власної діяльності в сумі 100 тис. грн. Перед управлінським персоналом підприємства поставлено на оперативне вирішення завдання: обрати найбільш оптимальний для підприємства шлях одержання грошових коштів для ТОВ «Агротехсервіс».

Альтернативні варіанти одержання грошових коштів:

1) поповнення статутного капіталу за рахунок внесків засновників;

Для прийняття рішення щодо пошуку резервів залучення грошових коштів для ТОВ «Агротехсервіс» управлінському персоналу головним бухгалтером надано бухгалтерську інформацію (надається додатково до завдання).

Додаткова умова: у підприємства є можливість здати в операційну оренду будівлю цеху за орендну плату в розмірі 100 тис. грн., крім того ПДВ.

Готова продукція та товари реалізуються з торговою надбавкою 25 %.

Завдання 3 – Складіть баланс руху напівфабрикатів власного виробництва по механічному цеху за наступною формою:

Надходження				Вибуття			
Дата, документа	К-ть	Собівартість одиниці	Сума, грн.	Дата, документа	К-ть	Собівартість одиниці	Сума, грн.
Залишок	2000	15,20					
Залишок							

Дані для виконання завдання:

За липень ц.р. механічним цехом ВАТ Агропостач виготовлено деталей: 02.08. – 1800 шт., 09.08 – 3400 шт., 16.08 – 2100 шт., 23.08 – 2000 шт., 30.08 – 2150 шт.

Витрати механічного цеху за місяць – 175750,75 грн.

Передано складальному цеху: 06.08 – 3000 шт., 13.08 – 3100 шт., 19.08 – 2700 шт., 25.08 – 1500 шт., 31.08 – 2150 шт.

Рекомендовані джерела: [1, 2, 5, 9, 16, 17].

Практичне заняття 3

Методика і техніка підготовки управлінської бухгалтерської звітності

Мета: Засвоєння студентами характеристик управлінської звітності та дослідження поняття «інтегрована звітність». Формування професійних вмінь і навичок з підготовки внутрішньої управлінської звітності підприємства.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризувати внутрішню управлінську звітність для потреб управління рухом грошових коштів.
2. Описати форми внутрішньої бухгалтерської звітності, які можуть складатись для надання інформації про розмір та склад запасів на підприємства.
3. Охарактеризувати інформацію, що відображається в управлінській звітності про стан дебіторської та кредиторської заборгованості.

Питання для обговорення

1. Принципи та якісні характеристики підготовки управлінської та фінансової звітності.
2. Методи підготовки управлінської бухгалтерської звітності.

3. Техніка обробки управлінської облікової інформації та формування звітності.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Працівниками бухгалтерії було розроблено форми внутрішньої управлінської звітності (табл. 1-2). Визначте методику складання даних звітних форм та заповнити їх (умовно вважатимемо, що фактичні дані перевищують бюджет на 15%). Вказати, які облікові реєстри є джерелом для формування зазначених форм внутрішньої управлінської звітності. Зробіть висновки.

Таблиця 1

Звіт про доходи і витрати за вересень 202__ р. (грн.)

Доходи	Джерело інформації	Revenues	Факт/ actual	Бюджет/ budget	Відхилення/ variance
Дохід від реалізації товарів		Sales Revenues		18846	
Дохід від надання послуг		Revenues from services		25	
Інші доходи		Other Revenues		0	
Всього доходів		Total Revenues		?	
Операційні витрати	X	Operating expenses	X	X	X
Заробітна плата і нарахування		Payroll		1069	
Амортизація		Depreciation		580	
Податки		Taxes		37	
Пально-мастильні матеріали		Combustible lubricant materials		92	
Матеріали		Materials		307	
Запчастини		Spare parts		22	
Послуги		Services		384	
Послуги менеджменту		Manageme nt Fee		0	
Всього операційних витрат		Total operating Expenses		?	
Результат від основної діяльності				?	
Інші операційні витрати		Other operating expenses		284	
Прибуток (збиток) до оподаткування		Net income before taxes		?	

Таблиця 2

Звіт про рух грошових коштів по основних рахунках за вересень 202__ р. (грн.)

Операційна діяльність	Джерело інформації	Operating activities:	Факт/ actual	Бюджет/ budget	Відхилення/ variance
-----------------------	--------------------	-----------------------	-----------------	-------------------	-------------------------

Надійшло від реалізації товарів		Cash in front current sales		23 978597	
Інші надходження		Other inflow		580 868	
Всього операційних надходжень		Total inflow		?	
Операційні витрати		Operating cash out		?	
Оплата праці (з нарахуваннями)		Payroll		1 443506	
Податок на прибуток		Income taxes		732 939	
ПДВ		VAT		849 263	
Інші податки		Others taxes		34 004	
Матеріали		Materials		542 507	
Витрати на транспорт		Transport maintenance/operations		175 659	
Ремонти-підрядники		Repairs-labour/Contractors		178 223	
Послуги		Services		564 087	
Зв'язок		Telephones		45 955	
Послуги менеджменту		Management fees		715 500	
Інші операційні витрати		Others operation		43 564	
Всього від операційної діяльності		Net cash from operating activities		?	
Інвестиційна діяльність:	X	Investment activity:	X	X	X
Надійшло від реалізації ОЗ		Cash In from selling FA		0	
Інвестиційні проекти		Capital projects		1520400	
Витрати поза інвестиційним планом		Out of investment program		0	
Всього від інвестиційної діяльності		Net cash from investing activities		?	
CF до фінансової діяльності		Net cash before Financing activities		?	
Фінансова діяльність	X	Financing Activity	X	X	X
Надходження - відсотки		Cash In – interests		60000	
Надходження – кредити банків		Cash In – bank loans		0	
Витрати – відсотки по кредиту		Cash out bank interests		0	
Витрати – основна сума боргу		Cash out principal		0	

Оплата дивідендів		Dividend payment		0	
Всього від фінансової діяльності		Net financial Cash		?	
Надходження, Всього		Total Cash In		?	
Вибуття, Всього		Total Cash out		?	
Чистий грошовий потік		Net accumulation of cash			
Початкове Сальдо		Opening Balance		37822508	
Кінцеве сальдо		Closing Balance		?	

Завдання 2 – Складіть звіт про виконання бюджетів для таких центрів відповідальності: начальник розкрійного цеху (м. Сквир), керівник філії (м. Сквир), виробничий директор ТОВ, генеральний директор ТОВ. Прокоментуйте результатів діяльності начальників цехів Сквирської філії, керівників усіх філій та директорів ТОВ.

Дані для виконання завдання:

Товариство «Спец одяг» має офіс у Білій Церкві та три філії в Сквирі, Миронівці та Умані. Кожна філія має три цехи: розкрійний, формувальний, завершальний.

Підприємство використовує систему обліку за центрами відповідальності. За роботу кожного цеху відповідає його керівник, який звітує перед керівником виробництва. У свою чергу керівник кожної філії звітує перед виробничим директором ТОВ. В структурі управління є також фінансовий директор і директор з маркетингу. Усі директори звітують перед генеральним директором.

Нижче наведено дані про фактичні та бюджетні контрольовані накладні витрати, грн.

Центр відповідальності	Фактичні	Бюджетні
Розкрійний цех, м. Сквир:		
Допоміжні матеріали	700500	1050000
Додаткова заробітна плата	1095000	690000
Експлуатація устаткування	322500	270000
Комунальні послуги	301500	255000
Заробітна плата майстрів	300000	300000
Разом	2719500	2655000
Формувальний цех, м. Сквир	2370000	2220000
Завершувальний цех, м. Сквир	3150000	3120000
Керівник виробництва, м. Сквир	787500	765000
Миронівська філія	10140000	10095000
Уманська філія	10830000	10725000
Виробничий директор	975000	960000
Директор з маркетингу	2004000	1950000
Фінансовий директор	1605000	1575000
Генеральний директор	1146000	1146000

Завдання 3 – Наведіть своє розуміння внутрішньої звітності центрів відповідальності. Як Ви гадаєте, яку саме інформацію і кому надає кожен тип звіту?

Внутрішня звітність підрозділів – це система взаємопов'язаних економічних показників, яка характеризує результати діяльності підрозділів за певний проміжок часу (годину, добу, декаду, місяць, квартал, рік). Відмінність виконуваних функцій окремими підрозділами підприємства, визначає склад і зміст інформації, яка включена до внутрішньозаводської звітності.

В залежності від цілей управління, звітність поділяється на три типи:

- інформаційна звітність;
- звітність про економічні результати;
- результативна звітність про персональну діяльність.

Завдання 4 – Оцініть взаємозалежність стратегії фірми та критеріїв оцінки діяльності окремих структурних підрозділів та висловіть свої думки та пропозиції.

Компанія виробляє прилади для виміру тиску і мотори для побутової техніки в умовах жорсткої конкуренції зі сторони місцевих і зарубіжних компаній. В такій ситуації підприємство не може збільшувати ціни і нарощувати обсяг виробництва з метою отримання додаткового прибутку, в зв'язку з чим скорочення затрат є для нього найважливішою стратегічною задачею.

В середині 2000-х років адміністрація компанії в якості основної проголосила стратегію пошуку шляхів скорочення затрат. Система винагороди менеджерів була поставлена в залежності від показника економії затрат. Таке рішення приносило свої позитивні результати протягом цілого десятиліття. По закінченню цього терміну адміністрація компанії прийшла до висновку, що, сфокусувавши свою увагу на скороченні затрат, були упущені інші можливості – виробництво нових виробів та розширення ринку збуту. Намагання скоротити затрати не стимулювало роботу в цих напрямках.

У 2019 році компанія змінила критерії стимулювання менеджерів. Їх діяльність більше не оцінювалась по рівню скорочення затрат, не беручи до уваги інші показники. Винагорода менеджерів стала залежати також від показників продажу, освоєння нових видів продукції та розвитку міжнародної діяльності. В 2020 році компанія опанувала в чотири рази більше нових виробів, ніж в 2010 році.

Рекомендовані джерела: [2, 3, 6, 12, 17].

Практичне заняття 4

Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень

Мета: Оволодіти розумінням важливості впливу здійсненого управлінського рішення з встановленими витратами на результати діяльності підприємства.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати сутність понять «планування», «прогнозування» та «бюджетування».
2. Визначити місце бухгалтерського обліку в плануванні та контролінгу.
3. Описати необхідність використання моделей поведінки витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.

Питання для обговорення

1. Економічний зміст управління витратами, класифікація витрат.
2. Класифікація оперативних рішень у процесі оцінки очікуваних витрат та прийняття рішень з урахуванням критеріїв релевантної інформації.
3. Прогнозування та методи визначення і оцінки альтернатив.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Визначте, як вплине на результати діяльності компанії закриття цеху № 2, якщо це дозволить скоротити постійні виробничі витрати на 400000 грн., а постійні витрати на збут – на 100000 грн.

Дані для виконання завдання:

Керівництво ТОВ «ЛімітетФУД» незадоволено низьким рівнем прибутку. Вони розглядають можливість закриття цеху № 2.

Бухгалтер підприємства підготував таку інформацію, грн.:

Стаття	Разом	В тому числі цех	
		№1	№2
Чистий дохід	7500000	4350000	3150000
Змінні витрати	3900000	2100000	1800000
Маржинальний дохід	3600000	2250000	1350000
Постійні витрати:			
– виробничі	2175000	1050000	1125000
– на управління і збут	1350000	825000	525000
Операційний прибуток (збиток)	75000	375000	(300000)

Завдання 2 – Визначте, чи варто компанії прийняти пропозицію купувати мотори замість того, щоб виробляти їх власними силами.

Дані для виконання завдання:

ТОВ «Агросільхозтехніка» виготовляє електромотори, які використовують для виробництва сільськогосподарських агрегатів.

Річні потреби – 200000 моторів.

Калькуляція собівартості мотора

<i>Стаття витрат</i>	<i>Сума, грн.</i>
Прямі матеріальні витрати	180
Прямі витрати на оплату праці	150
<i>Стаття витрат</i>	<i>Сума, грн.</i>
Загальновиробничі витрати:	
– змінні	210
– постійні	300
Разом	840

Завдання 3 – Визначте період окупності кожного проекту і оберіть найкращий з них. Розрахуйте чисту теперішню вартість кожного проекту.

Дані для виконання завдання:

ПП «Со́я» розглядає три проекти капітальних вкладень в устаткування, для кожного з яких потрібні інвестиції в сумі 945000 грн.

Кожен з проектів розрахований на три роки і забезпечує такі грошові надходження, грн.

Рік	Проект		
	Нове вітчизняне устаткування	Зношене імпортне устаткування	Нове імпортне устаткування
1	337500	427500	585000
2	405000	427500	405000
3	675000	427500	495000

Устаткування не має ліквідаційної вартості, а підприємство використовує прямолінійний метод нарахування амортизації. Норма прибутку по високоліквідних цінних паперах – 16 %.

Рекомендовані джерела: [3, 7, 8, 10].

Практичне заняття 5

Значення облікової політики в ціноутворенні

Мета: вивчення студентами теоретичних основ організації обліку роздрібною та оптовою торгівлі, трансфертного ціноутворення, формування практичних навичок з розрахунку трансфертних цін та їх застосування.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Завдання для самостійної роботи

1. Сутність трансфертного ціноутворення та його роль в економічній діяльності вітчизняних підприємств.
2. Проаналізувати роль калькулювання продукції підприємства у процесі ціноутворення.
3. Визначити роль облікового персоналу у встановленні ціни на продукцію підприємства.

Питання для обговорення

1. Цінова політика як елемент ринкової стратегії підприємства.
2. Види типів ринку та політика ціноутворення підприємств.
3. Елементи облікової політики в ціноутворенні.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Визначте трансфертну ціну напівфабрикату А, який використовується у виробництві продукту Б. Трансфертна ціна на даному підприємстві визначається додаванням до собівартості напівфабрикату частини прибутку від загальної його величини в ціні готового виробу.

Дані для виконання завдання:

Продукція	Повна собівартість	У тому числі		Ціна
		матеріальні витрати	витрати на обробку	
А	1200	500	700	?
Б	5000	1500	3500	620

Завдання 2 – Зі складу підприємства в роздрібну торгівлю було передано 15 люстр і 40 світильників. Первісна вартість однієї люстри – 1480 грн., одного

світильника – 270 грн. За минулий місяць реалізовано 10 люстр і 20 світильників.

На початок місяця сальдо за субрахунком 282 «Товари в торгівлі» становило 30200 грн., за субрахунком 285 «Торгова націнка» 13860 грн. Вартість доставки обліковується на окремому субрахунку 289 «Транспортно-заготівельні витрати» і списується на реалізовані товари в кінці місяця. Сальдо на початок місяця на цьому рахунку становило 1700 грн., а витрати на доставку протягом місяця склали 1920 грн. (без ПДВ).

Розрахуйте: 1) торгову націнку і ТЗВ, що припадають на реалізовані товари, виходячи з того, що на підприємстві встановлено торгову націнку у розмірі 50% до первісної вартості товару; 2) реалізаційну вартість товарів; 3) складіть журнал реєстрації господарських операцій.

Розв'язок оформити у вигляді таблиць 1-3.

Таблиця 1

№ п/п	Найменування товару	Первісна вартість одиниці товару	Торгова націнка	ПДВ	Ціна продажу Одиниці товару	Загальна вартість продажу товару	Загальна первісна вартість товару	Загальна сума націнки на товар
1	Люстра							
2	Світильник							
Разом								

Таблиця 2

№ п/п	Зміст операції	Вартість товару (субрахунок 282)	ТЗВ (субрахунок 289)	Торгова націнка (субрахунок 285)
1	Сальдо на початок місяця			
2	Надійшло за місяць			
3	Реалізовано за місяць			
4	Сальдо на кінець місяця			

Таблиця 3

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	Передано товари зі складу до магазину			
2	Відображено суму торгової націнки			
3	Відображено виручку від реалізації товарів			
4	Відображено податкові зобов'язання з ПДВ			
5	Здано виручку в касу підприємства			
6	Списано собівартість реалізованих товарів			
7	Списано методом «сторно» суму торгової націнки на реалізовані товари			
8	Списано ТЗВ на собівартість реалізованих товарів			
9	Віднесено на фінансовий результат: - доходи від реалізації товарів; - собівартість реалізованих товарів.			

Завдання 3 – Підприємство «Екопродукт» встановлює ціну продажу нового продукту «М'ясо птиці». Визначить: 1) ціну продажу, якщо націнку встановлено на рівні 110 % до повних витрат підприємства; 2) відсоток націнки для збереження ціни, якщо він розраховується на основі змінних виробничих витрат.

Дані для виконання завдання:

<i>Показник</i>	<i>На одиницю, грн.</i>
Прямі матеріали	20
Пряма заробітна плата	40
Змінні накладні виробничі витрати	10
Постійні накладні виробничі витрати (3000000 грн / 1000000 од.)	30
Змінні витрати на збут	20
Постійні адміністративні витрати (4000000 грн / 1000000 од.)	40

Рекомендовані джерела: [4, 13, 14, 17].

Практичне заняття 6

Роль бухгалтерського обліку в управлінні вартістю підприємства

Мета: дослідження сутності поняття «економічна вигода» через призму управлінського та облікового підходів.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Завдання для самостійної роботи

1. Бухгалтерський облік в умовах інституційних змін: орієнтація на вартість суб'єкта господарювання.
2. Організація бухгалтерського обліку в умовах реалізації вартісно-орієнтованого управління.
3. Розвиток методології бухгалтерського обліку в контексті вартісно-орієнтованого підходу до управління.

Питання для обговорення

1. Вартість підприємства: сутність, концепції управління.
2. Методика оцінки вартості підприємства.
3. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Оцініть вартість підприємства методом дисконтування Cash-flow, якщо ставка очікуваних доходів інвесторів за вкладення коштів у власний капітал становить 20 %, а кредитори готові надавати позички в середньому за ставкою 18 %. Ставка податку на прибуток – 30 %. Як зміниться вартість підприємства, якщо WACC зросте на 1 %? Для розрахунків використати інформацію, наведену в таблиці.

Прогнозний період (роки) / Показники	Факт	1	2	3	4	5	5+
Власний капітал	4000						
Позичковий капітал	5000						
Операційний Cash-flow	1000						
Інвестиційний Cash-flow	+10	- 15	-10	+50	-20	+10	+10
Free Cash-flow							
Залишкова вартість підприємства							
Теперішня вартість FCF (1-5 років) та залишкова вартість підприємства							
Сумарна теперішня вартість грошових потоків (Entity)							
Оцінена ринкова вартість підприємства за методом DCF (Equity)							

Завдання 2 – Розрахуйте підсумковий розмір вартості власного капіталу підприємства «Агросфера».

Дані для виконання завдання:

1. Виручка від реалізації – 200000 тис. грн.
2. Витрати – 150000 тис. грн.
3. В тому числі амортизація – 30000 тис. грн.
4. Сума сплачених відсотків – 18000 тис. грн.
5. Ставка податку на прибуток – 18 %.
6. Балансова вартість чистих активів 220000 тис. грн.
7. Мультиплікатори:
 - а) ціна/чистий прибуток – 15;
 - б) ціна/грошовий потік до сплати податків – 8;
 - в) ціна/виручка від реалізації – 1,9;
 - г) ціна/балансова вартість активів – 2.

Підприємство є найбільшим в своєму секторі, а його частка на ринку досягає 20 %. Воно не має пільг щодо оподаткування. Частка обладнання в активах складає 60 %. Дане підприємство не має дочірніх підприємств, в той час як аналоги мають споріднену мережу дочірніх компаній.

Частка активів-аналогів, яка представлена контрольними пакетами акцій дочірніх фірм, знаходиться в діапазоні 15-30 %. Підприємство «Агросфера» потребує строкову реконструкцію гаражу. Витрати на реконструкцію складають 20000 тис. грн. На дату проведення оцінки виявлена нестача власного оборотного капіталу 13000 тис. грн. Підприємству «Агросфера» належить власний спортивний комплекс, ринкова вартість якого дорівнює 85000 тис. грн.

Завдання 3 – Проведіть оцінку підприємства «Нива», річна виручка від реалізації якого дорівнює 7500000 грн.

Дані для виконання завдання:

Пасив балансу «Нива»:

- 1) власний капітал – 40000000 грн.;
- 2) довгострокові зобов'язання – 5000000 грн.;
- 3) короткострокові зобов'язання – 15000000 грн.

Аналогом є підприємство «Дзвіночок», ринкова ціна однієї акції якого складає 200 грн., кількість акцій в обігу – 8000000. річна виручка від реалізації складає 80000000 грн.

Пасив балансу «Дзвіночок»:

власний капітал – 80000000 грн.;

Рекомендовані джерела: [1, 7, 11, 15].

Практичне заняття 7

Збалансована системи показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством

Мета: вивчення студентами теоретичних основ збалансованої системи показників та дослідження її ролі у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Завдання для самостійної роботи

1. Збалансована система показників в оцінці діяльності підприємства.

2. Проблеми застосування збалансованої системи показників на вітчизняних підприємствах.
3. Роль бухгалтерського обліку в розвитку системи збалансованих показників.

Питання для обговорення

1. Збалансована система показників як інструментарій управління підприємством.
2. Визначення механізму взаємозв'язків у збалансованій системі показників.
3. Стратегічні карти як інформаційні носії для оцінки діяльності підприємства.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Складіть форми особистих збалансованих систем показників для керівника будь-якого підрозділу (підприємство вибирається студентом самостійно). Результати відобразіть у вигляді таблиці.

Таблиця

Форма особистої збалансованої системи показників
для керівника підрозділу

Перспектива	Ціль	Показник	Питома вага, %	min. норма	Середня норма	max. норма	Відповідні заходи
Фінанси (приклад)	Підвищення рентабельності	Відношення прибутку до активів всього	100	+ 20 %	+ 30 %	+ 40 %	Зменшити адмін. витрати
Клієнти
Внутрішні процеси
Розвиток персоналу
...

Завдання 2 – За звітний період підприємство виготовлено готових виробів на суму 2000 тис. грн, напівфабрикатів – 1000 тис. грн, з них перероблено на 800 тис. грн, реалізовано на суму 500 тис. грн; проведено ремонт власного устаткування на 100 тис. грн та ремонт обладнання відділу капітального будівництва на підприємстві на суму 200 тис. грн; реалізовано електроенергії власного виробництва власному підсобному сільськогосподарському підприємству на 100 тис. грн; виготовлено устаткування за рахунок коштів на фінансування капітальних вкладень вартістю 350 тис. грн; вартість матеріалів замовника становила 50 тис. грн.

Крім того, відомо, що з виготовленої в звітному періоді продукції залишилось на підприємстві не відвантаженої споживачеві на суму 600 тис. грн, а з відвантаженої не оплачено на суму 400 тис. грн. Відомо, що виконана оплата продукції, яка була відвантажена в попередні звітні періоди, на суму 300 тис. грн.

На підставі наведених даних визначте: 1) валовий випуск; 2) товарну продукцію в фіксованих і діючих цінах; 3) реалізовану продукцію й вплив на її обсяг рівня виробничого комбінювання, товарності виробництва та роботи підприємства зі збуту своєї продукції.

Завдання 3 – Для будь-якого сільськогосподарського підприємства, яке студент обирає самостійно, розробити стратегічні цілі за чотирма перспективами збалансованої системи показників. Пункти стратегічних цілей здійснити за допомогою мозкового штурму. Для вирішення даного завдання необхідно здійснити такі етапи:

- сформулювати за кожною перспективою всі можливі стратегічні цілі;
- критичне обговорення цілей для відбору найважливіших в збалансовану систему показників;
- формулювання три списки цілей: 1) цілі, які повинні увійти у збалансовану систему показників; 2) цілі, які не будуть включені до збалансованої системи показників; 3) цілі, які виступають як стратегічні заходи підприємства. Оптимальною кількістю цілей у збалансованій системі показників вважається близько 20;
- проведення документування стратегічних цілей, результати документування представляються у вигляді таблиці.

Таблиця

Приклад документування стратегічних цілей

Ціль	Перспектива	Визначення цілі	Обґрунтування цілі	Учасники	Координатор
Створити унікальне ринкове позиціонування (приклад)	Клієнти	Досягнення цілі передбачає формування унікальних відмінностей підприємства від конкурентів	Чітке позиціонування є ключем до вирішення ряду проблем компанії і має забезпечити збільшення цільових клієнтів, підвищення вартості послуг, зростання прибутку	Директор проєктів	Директор з маркетингу
...

Рекомендовані джерела: [6, 7, 9, 11].

Практичне заняття 8
Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством

Мета: Навчитися використовувати найприйнятніші методи бухгалтерського обліку із всіх можливих що визначені законодавством для покращення результативності підприємства.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризувати наукові праці, присвячені розвитку елементів методу бухгалтерського обліку.
2. Роль інвентаризації у забезпеченні якісної облікової інформації.
3. Взаємозв'язок оцінки, як елементу методу бухгалтерського обліку, із достовірністю показників фінансової звітності.

Питання для обговорення

1. Фінансова звітність як компонент інформаційного забезпечення управління підприємством.
2. Інтегрована модель звітності у реалізації концепції сталого розвитку.
3. Основні показники інтегрованої звітності в системі прийняття управлінських рішень.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Керівництвом та бухгалтерією підприємства прийнято рішення про зміну методу нарахування амортизації з метою мінімізації бази оподаткування податком на прибуток. Беручи до уваги наступні дані: первісна вартість виробничого обладнання – 1220000,00 грн., ліквідаційна вартість – 20000,00 грн., сума нарахованого зносу за попередні періоди – 245000,00 грн., плановий обсяг випуску – 1000000 одиниць готової продукції, фактичний обсяг випуску за досліджуваний місяць – 34000,00 грн., термін корисного використання – 12 років, термін використання об'єкта, що залишився – 10 років. Враховуючи обмеження у застосуванні методів нарахування амортизації, що визначені податковим законодавством, визначіть найприйнятніший із можливих.

Завдання 2 – Діяльності окремих підрозділів сільськогосподарського підприємства «Веселка» за звітний період характеризується такими

показниками (табл. 1). На підставі наведених даних визначте відсутні показники і заповнити її.

Таблиця 1

Показник	Центр прибутку				
	1	2	3	4	5
Продажі	1800000	1200000	2200000	?	?
Запаси готової продукції					
- на початок року	240000	140000	?	?	560000
- на кінець року	340000	?	220000	420000	320000
Залишки незавершеного виробництва					
- на початок року	180000	100000	300000	280000	?
- на кінець року	360000	180000	180000	?	270000
Загальні поточні витрати на виробництво за рік					
- матеріали	440000	320000	380000	260000	360000
- оплата праці	?	420000	360000	580000	500000
- виробничі накладні витрати	240000	380000	?	360000	350000
Собівартість виготовленої готової продукції	1140000	?	1300000	1340000	1200000
Собівартість реалізованої продукції	?	780000	1680000	1460000	?
Валовий прибуток	?	?	?	480000	640000
Операційні витрати	?	460000	?	?	520000
Операційний прибуток (збиток)	180000	?	(120000)	140000	?
Податок на прибуток	?	?	?	?	?
Чистий прибуток (збиток)	?	?	?	?	?

Завдання 3 – Потенційна фінансово-господарська діяльність підприємства в майбутньому звітному періоді буде характеризуватися наступними показниками: оборотні активи – 10,0 млн. грн.; активи – 60,0 млн. грн.; позиковий капітал – 20,0 млн. грн.; доходи – 70,0 млн. грн. Визначте величину витрат, при умові щоб рентабельність необоротних активів становила не менше 10 %.

Рекомендовані джерела: [2, 6, 14, 17].

Практичне заняття 9

Значення бухгалтерського обліку для прийняття екологічних рішень

Мета: вивчення студентами методичних та організаційних підходів екологічного обліку. Формування професійних вмінь і навичок щодо відображення активів та витрат природоохоронного призначення.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Завдання для самостійної роботи

1. Сутність екологічної діяльності в умовах стійкого розвитку економіки.
2. Облікове забезпечення реалізації положень концепції стійкого розвитку.
3. Об'єкти бухгалтерського обліку екологічної діяльності та їх методологічне забезпечення.
4. Напрями реалізації принципів стійкого розвитку економіки через стратегічне управління.

Питання для обговорення

1. Роль достовірної екологічної інформації у стійкому розвитку суспільства.
2. Формування інформації про екологічну діяльність на основі бухгалтерського обліку.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Земельну ділянку використано для розміщення триповерхового гаражного комплексу на 600 автомобілів. Доходність таких гаражних комплексів складає 10 %, а строк експлуатації – 35 років. Середня заповнюваність гаража дорівнює 85 %, вартість оренди одного машино-місця – 40 грн. на місяць. Вартість будівництва такого гаражного комплексу оцінюється в 15000 тис. грн. Визначити вартість земельної ділянки, якщо повернення капіталу здійснюється рівними виплатами.

Завдання 2 – Заповніть таблицю екологічних зобов'язань та витрат, що використовуються підприємствами у процесі формування екологічного обліку.

Види витрат зумовлені необхідністю попередження екологічних ризиків або покриття їх негативних наслідків	Бухгалтерські рахунки витрат	Бухгалтерські рахунки забезпечення умовних
--	------------------------------	--

		екологічних зобов'язань
Витрати, пов'язані з провадженням судового процесу, витрати на задоволення вимог позивача (приклад)	15 «Капітальні інвестиції»; 23 «Виробництво»; 91 «Загальнови-робничі витрати»; 92 «Адміністративні витрати»; 93 «Витрати на збут»; 94 «Інші витрати операційної діяльності»	4741 «Забезпечення за потенційними або незавершеними судовими справами»
Витрати у зв'язку з пошкодженням рухомого та нерухомого майна (необоротних активів); витрати на відновлення та відшкодування збитків завданих забрудненням навколишнього середовища		
Витрати на модернізацію очисних споруд, оновлення застарілого обладнання з високим рівнем екологічної небезпеки		
Витрати на модернізацію очисних споруд, оновлення застарілого обладнання з високим рівнем екологічної небезпеки		
Витрати, пов'язані з невиконанням договірних зобов'язань; витрати на виплату вихідної допомоги при звільненні працівників; витрати, визначені за типом ТЕЗ		
Витрати на відшкодування збитків завданих здоров'ю населення та працівників підприємства (медичне страхування, оплата лікарняних та путівок на оздоровлення тощо)		
Витрати на сплату штрафних санкцій за порушення вимог чинного законодавства		

Завдання 3 – Найбільш ефективним варіантом використання земельної ділянки є будівництво торговельного центру, вартість якого оцінюється в 1,5 млн. грн. За прогнозними розрахунками щорічний чистий операційний дохід від експлуатації нерухомості (земельна ділянка та приміщення під торговельний центр) дорівнюватиме 200 тис. грн., коефіцієнт капіталізації для земельної ділянки – 10 %, для будівлі – 12 %. Оцінити вартість земельної ділянки.

Рекомендовані джерела: [1, 7, 13, 15].

Практичне заняття 10

Значення бухгалтерського обліку для прийняття соціальних рішень

Мета: вивчення студентами методичних та організаційних підходів соціального обліку. Формування професійних вмінь і навичок щодо відображення активів та витрат соціального призначення.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Завдання для самостійної роботи

1. Шляхи розвитку бухгалтерського обліку соціально відповідальної діяльності підприємств.
2. Концепція соціальної відповідальності бізнесу як визначальний фактор трансформації бухгалтерського обліку.
3. Організація бухгалтерського обліку соціально відповідальної діяльності підприємств.

Питання для обговорення

1. Соціальна відповідальність бізнесу – складова сталого розвитку суспільно-економічних відносин.
2. Соціальний облік та нефінансова звітність.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Здійснить оцінку трудового потенціалу суб'єкта господарювання за допомогою витратного та дохідного методів, використовуючи наступні вихідні дані: фонд заробітної плати працівників – 12 млн. грн.; витрати, пов'язані з навчанням працівників 0,5 млн. грн.; витрати, пов'язані з перепідготовкою працівників – 0,3 млн. грн.; витрати пов'язані з підвищенням кваліфікації працівників – 0,1 млн. грн.:

Завдання 2 – Здійснить облік господарських операцій підприємства, пов'язані з наданням соціального пакету працівникам.

П/п	Зміст операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
Оренда квартири для працівника підприємства				
1.	Перераховано попередню оплату за оренду орендодавцю (орендодавець - фізична особа)	3500		

2.	Надано працівнику житло в користування (як додаткове благо працівнику)	?		
3.	Утримано ПДФО від вартості додаткового блага, наданого працівнику	?		
4.	Відображено зарахування вартості наданого житла у дохід працівника	?		
5.	Утримано ПДФО з доходу особи-орендодавця	?		
6.	Закрито розрахунки за виданими авансами	?		
7.	Перераховано ПДФО до бюджету	?		
Компенсація працівнику вартості оренди житла				
1.	Нараховано працівнику компенсацію за оренду ним житла	2000		
2.	Утримано ПДФО з доходу працівника	?		
3.	Перераховано ПДФО до бюджету	?		
4.	Виплачено працівнику компенсацію вартості оренди житла	?		
Надання у користування працівнику автомобіля, який знаходиться у власності підприємства				
1.	Передано працівнику у користування автомобіль	680000		
2.	Нараховано знос автомобіля (прямолінійний метод, строк корисного використання - 8 років, ЛВ - 34000 грн.)	?		
Оплата навчання працівників у вищому навчальному закладі				
1.	Відображено у складі витрат майбутніх періодів витрати на оплату навчання згідно з договором	10200		
2.	Відображено витрати підприємства за місяць навчання працівника у вузі із визнанням доходів працівника	?		
3.	Нараховано ПДФО з оподаткованої частини доходу	?		
4.	Перераховано податок у момент оплати за навчання працівника	?		
5.	Надано послуги з навчання за перший місяць	?		

Завдання 3 – На підприємстві затверджено програму підвищення кваліфікації виробничих працівників. Витрати на виконання внутрішньої соціальної програми становлять – 150000,00 грн. Періодичність здійснення програми підвищення кваліфікації становить 5 років. Відобразить наведені господарські операції за місяць на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 4 – Велике підприємство, яке спеціалізується на пошитті одягу (орієнтованого на споживачів із середнім та вище середнього рівня доходів), має можливість укласти на вигідних умовах декілька контрактів. Серед них мають:

– на закупівлю тканини в одній із іноземних країн. Отримано інформацію, що, можливо, цю тканину виробляють, використовуючи примусову працю та працю дітей;

– на закупівлю тканини на вітчизняному підприємстві, що розташоване в іншому місті. Надійшла інформація, що тканину вироблено із сировини низької якості;

– побудувати ще одну фабрику в одній із іноземних країн, де, згідно з місцевими традиціями, до складу керівників підприємства недоцільно включати жінок, оскільки контрагенти не бажатимуть мати з ними справи. Разом з тим слід взяти до уваги, що тривалий час у цій компанії керівниками декількох відділів є жінки, які успішно виконують свої професійні обов'язки.

Завдання та питання для обговорення: 1) Чи доцільно купувати сировину за найбільш вигідною ціною, не звертаючи уваги на те, як і ким вона вироблена? 2) Чим має керуватися віце-президент, приймаючи рішення з третьої пропозиції? 3) Які рішення прийняли б ви, перебуваючи на місці керівника відділу стратегічного планування?

Рекомендовані джерела: [1, 3, 11, 15].

Практичне заняття 11

Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства

Мета: Вміти визначте види ризиків господарської діяльності підприємства та вміти прогнозувати їх за допомогою бухгалтерського інструментарію.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Завдання для самостійної роботи

1. Класифікація ризиків в літературних джерелах.
2. Охарактеризувати концепції управління ризиками підприємств.
3. Роль облікової інформації в управлінні ризиками суб'єктів підприємництва.

Питання для обговорення

1. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками.
2. Методи управління ризиками та їх інформаційне забезпечення.

3. Облік операцій хеджування, як засобу управління ризиками суб'єкта господарювання.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Підприємство стикнулося із труднощами реалізації продукції, що призвели до зменшення виручки та величини прибутку від операційної діяльності. Основними причинами вказаних негативних явищ є: посилення конкуренції на зайнятому підприємством сегменту ринку; прийнятніша цінова політика конкурентів; придбання підприємством сировини у зарубіжних постачальників, що на фоні зростання валютного курсу призводить до підвищення собівартості продукції. Визначте вид ризику господарської діяльності підприємства.

Завдання 2 – Підприємство спеціалізується на вирощуванні сільськогосподарських культур. На ринку працює вже 5 років. Всі роки діяльність була прибутковою зі стабільною тенденцією до зростання. Всі п'ять років бухгалтерським обліком на підприємстві займалась власна бухгалтерська служба. Плинність кадрів бухгалтерської служби була високою, за п'ять років головний бухгалтер мінявся 4 рази. Зовнішній аудит жодного разу не проводився. Власної служби внутрішнього контролю або посади внутрішнього аудитора на підприємстві не передбачено.

На прикладі даного підприємства описати, які бухгалтерські ризики з великою вірогідністю будуть притаманні для діяльності даного підприємства, хто виступає суб'єктом і що є об'єктом бухгалтерського ризику, які методи будуть найефективнішими в процесі управління даними ризиками, а які методи будуть оптимальними з огляду на витрати.

Завдання 3 – Обліковий підрозділ підприємства складається із 5 працівників. Управлінський персонал анонсував перехід на використання нового програмного продукту ведення бухгалтерського обліку. Крім цього, ведення бухгалтерського обліку в наступному році характеризуватиметься використання інших облікових оцінок. В поточному звітному періоді завершена підготовка до випуску нових видів продукції та розширення обсягів діяльності. Вкажіть які методи управління бухгалтерськими ризиками доцільно застосувати.

Завдання 4 – Ви, як головний бухгалтер ПАТ «Авангард Агро», надайте консультації інформаційного характеру директору який повинний прийняти ефективне управлінське рішення щодо вибору та реалізації одного з проектів. Оцінюючи можливі сценарії щодо отримання очікуваного доходу, визначити найбільш доходний та найменш ризиковий інвестиційний проект.

Можливі сценарії щодо отримання очікуваного доходу	Очікуваний дохід, тис. грн.		Значення ймовірності очікуваних доходів, %	
	проект № 1	проект № 2	проект № 1	проект № 2
Низький	10500	8000	0,4	0,3
Середній	12000	13000	0,7	0,8
Високий	15000	16000	0,28	0,25

Примітка: рівень ризику виходячи із коефіцієнту варіації.

Рекомендовані джерела: [4, 5, 10, 12, 15].

Практичне заняття 12

Якість обліково-аналітичної інформації

Мета: вивчення студентами теоретичних основ ефективної організації облікової системи підприємства, формування професійних вмій і навичок з оцінювання якості обліково-аналітичної інформації.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Завдання для самостійної роботи

1. Класифікація економічної інформації в літературних джерелах.
2. Якість облікової інформації та банкрутство вітчизняних підприємств.
3. Роль облікової інформації в управлінні діяльністю суб'єктів підприємництва.

Питання для обговорення

1. Якісні характеристики облікової інформації.
2. Методи оцінки якості облікової інформації.
3. Якість бухгалтерського обліку.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Фінансово-господарська діяльність підприємства характеризується незначними обсягами виробництва; кількість працівників – 90; загальний дохід в минулому звітному періоді – 15,5 млн. грн.; кількість працівників облікового підрозділу – 7. Визначте форму організації та тип організаційної структури облікового підрозділу, які максимально сприятимуть підвищенню якості облікової інформації.

Завдання 2 – Підприємство є виробником культиваторного обладнання та комплектуючих до нього (виробничий процес на виготовлення одного виробу триває п'ять днів). Збут продукції здійснюється через дилерську мережу в обласних центрах країни. У поточному році середня реалізаційна ціна обладнання становила 46080 грн., а один набір комплектуючих коштував покупцям у середньому 2880 грн. Кредитна політика підприємства передбачає надання дилерам 30-денної відстрочки платежів, яким за даними фінансового відділу користуються близько 70 % дилерів; решта 30 % проплачують вартість обладнання або комплектуючих за фактом їх поставки. Саме підприємство використовує 45-денне відстрочення оплати отриманих від постачальників сировини, матеріалів та комплектуючих на таких умовах. Наприклад, у грудні підприємством буде оплачена вартість поставок постачальників за листопад на суму 53000 грн. У листопаді поточного року фінансовим відділом підприємства зроблена спроба переглянути ефективність політики управління грошовими потоками на підприємстві у наступному році. Поштовхом до перегляду стали факти періодичної відсутності коштів на поточному рахунку, наслідком якої була сплата у III кварталі підвищених (через прострочення погашення кредиту) процентів та пені на суму 54000 грн, несвоєчасне відвантаження обладнання перспективному замовнику (через несплату за пальне та ін). Вам необхідно оцінити запропоновані нижче пропозиції щодо заходів синхронізації надходжень коштів та здійснення платежів підприємства та скласти прогнозний кумулятивний бюджет готівки на перше півріччя. Для проведення необхідних аналітичних розрахунків відділами підприємства була надана така інформація:

з бухгалтерії:

– у грудні підприємством до бюджету буде сплачено 33600,48 грн податку на прибуток, прогноз платежу у квітні планового року становить 20510,30 грн;

– залишок коштів на поточному рахунку на 1 грудня має становити 10000 грн.;

– підприємство підтримує резерв коштів на рівні 10000 грн щомісячно, крім березня і квітня (резерв 20000 грн) та травня (резерв 30000 грн);

комерційний відділ надав щомісячний прогноз відвантажень на наступний рік, передбачених уже укладеними угодами та перспективними домовленостями, за якими продовжуються переговори:

Продукція, шт.	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень
Культиваторне обладнання	10	6	9	15	17	12	12
Набір комплектуючих	14	12	19	43	36	22	10

Укладена угода про надання у наступному році в оренду приміщення складу за 14400 грн на місяць. У лютому передбачено продаж застарілого технічного устаткування на суму 40800 грн та купівлю нового устаткування у березні на суму 105120 грн;

з планово-економічного відділу:

– обсяг реалізації продукції за листопад поточного року становив 242400 грн;

– для поповнення нестачі обігових коштів наприкінці липня поточного року підприємство отримало в банку кредит на суму 212800 грн на 9 місяців під 60 % річних з умовою сплати по 20 % суми основного боргу на початку листопада і лютого та погашення залишку – 60 % на початку травня. Одночасно з погашенням частини основної суми боргу угода передбачала сплату процентів за використані кредитні кошти;

– на січень-лютий передбачені ціни минулого року, а в період з березня по травень включно будуть запроваджені сезонні знижки в розмірі 5 % відпускної ціни;

– середньомісячні виробничі витрати в розрахунку на одиницю продукції в наступному півріччі (виготовлення продукції здійснюється за обсягом існуючих замовлень):

Показники	Середньомісячні витрати, грн.	
	На обладнання	На комплектуючі
Вартість матеріалів, комплектуючих, сировини	12800	800
Оплата праці робітників з обов'язковими відрахуваннями на соціальні витрати	8000,64	500,64
Накладні витрати за перше півріччя, включаючи амортизацію (темп росту порівняно з попереднім півріччям 1,05)	448790	

Завдання 3 – Оцініть ситуацію що склалася на підприємстві «Украгро» використовуючи дані таблиці, запропонуйте шляхи її покращення.

Показник	Рік	
	2019	2020
Виручка від реалізації, тис. грн.	10880,7	14880,0
Реалізація продукції в оптових цінах (без ПДВ),	8980,0	12400,0

тис. грн.		
Повна собівартість, тис. грн.	5150,3	8560,0
Результат («+» прибуток, «—» збиток)	+382,7	+384,0
Рівень рентабельності реалізованої продукції, %	42,6	31,0

Додаткова інформація про підприємство:

- 1) галузь діяльності – вирощування сільськогосподарської продукції;
- 2) у 2020 р. порівняно з 2019 р. середньомісячна зарплата одного працюючого зросла на 16,7 %.

Завдання 4 – Спрогнозуйте аналітичним способом балансовий прибуток на наступний рік, використовуючи такі дані аграрного підприємства:

1) за 9 місяців поточного року собівартість реалізованої товарної продукції становила 241450 тис. грн;

2) фактична сума прибутку від реалізації товарної продукції за 9 місяців поточного року 72220 тис. грн;

3) планова собівартість продукції, що буде реалізована в IV кварталі поточного року 93280 тис. грн;

4) договірна ціна продукції (без ПДВ), що буде реалізована в IV кварталі поточного року 114770 тис. грн;

5) плановий темп росту обсягу реалізації товарної продукції у наступному році 120 %;

6) прогноз зростання цін на продукцію підприємства в 1,25 рази, цін на сировину, матеріали, інші матеріальні ресурси і на оплату праці, що формують собівартість продукції 1,33 рази;

7) резерви зростання прибутку та рентабельності підприємства, виявлені у результаті проведеного аналізу невикористаних резервів за 9 місяців поточного року, оцінено в 620 тис. грн. (за рахунок ліквідації непродуктивних і понаднормативних витрат, що відносяться на собівартість продукції) та 580 тис. грн. (за рахунок структурних зрушень у напрямі виробництва рентабельніших видів продукції);

8) підприємство володіє акціями двох акціонерних компаній загальною номінальною вартістю 4000 тис. грн та 2500 тис. грн відповідно. Очікується отримання дивідендів відповідно 45 % і 50 % річних;

9) у наступному році запланована реалізація частини недоамортизованого обладнання у зв'язку з його недовантаженням: балансова вартість 960 тис. грн, сума зносу 570,6 тис. грн, договірна ціна продажу 500 тис. грн.

Рекомендовані джерела: [3, 7, 9, 12].

Практичне заняття 13

Облік в управлінні активами підприємства та їх джерелами

Мета: Вміти здійснити оцінку структури активів підприємства та джерел їх формування для прийняття правильних управлінських рішень.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Завдання для самостійної роботи

1. Сутність економічної категорії «активи» та їх класифікація.
2. Матеріальні та необоротні активи і особливості методики їх обліку.
3. Фінансові активи та методичне забезпечення облікового відображення.

Питання для обговорення

1. Загальна побудова обліку активів та їх джерел.
2. Побудова обліку капіталу в управлінні підприємством.
3. Облік засобів праці в системі управління необоротними активами підприємства.
4. Облік предметів праці в системі управління оборотними активами підприємства.

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Здійснити оцінку структури необоротних активів СТОВ «Світанок» (табл. 1). На основі проведених розрахунків прийняти управлінські рішення щодо ефективності використання необоротних активів.

Таблиця 1

Аналіз структури та динаміки необоротних активів

Необоротні активи	На початок минулого року		На початок поточного року		Відхилення		Темп зміни, %
	сума, грн	%	сума, грн	%	сума, грн	%	
Нематеріальні активи:							
залишкова вартість							
первісна вартість							
знос							
Незавершене будівництво							
Основні засоби:							

залишкова вартість							
первісна вартість							
знос							
Довгострокові фінансові інвестиції:							
- які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств							
- інші фінансові інвестиції							
Довгострокова дебіторська заборгованість							
Відстрочені податкові активи							
Інші необоротні активи							
Разом:							
у тому числі до валюти балансу							

Завдання 2 – Здійснить оцінку ефективності використання основних засобів СТОВ «Світанок» (табл. 2). На основі проведених розрахунків прийняти управлінські рішення щодо ефективності використання необоротних активів.

Таблиця 2

Стан і рух основних засобів

Показник	Минулий рік, тис. грн	Звітний рік, тис. грн	Звітний рік % до минулого
1. Наявність на початок року			
2. Надійшло			
3. Вибуло			
4. Нараховано зносу:			
а) на початок року;			
б) на кінець року.			
5. Наявність на кінець року			
6. Залишкова вартість:			
а) на початок року;			
б) на кінець року.			
7. Рівень зносу, %:			
а) на початок року;			

б) на кінець року.			
8. Відхилення, усього			
9. Коефіцієнт придатності			
10. Коефіцієнт зростання			
11. Коефіцієнт оновлення			
12. Коефіцієнт вибуття			

Рекомендовані джерела: [2, 6, 8, 10, 14, 16].

Практичне заняття 14

Облік в управлінні затратами, доходами та фінансовими результатами діяльності підприємства

Мета: вивчення студентами методів ефективного управління затратами, доходами в операційній і не операційній діяльності на основі даних бухгалтерського обліку.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Завдання для самостійної роботи

1. Поняття, види та облік витрат і доходів.
2. Специфіка формування фінансових результатів та їх відображення в системі обліку.
3. Напрямки поліпшення обліку витрат, доходів і фінансових результатів.

Питання для обговорення

1. Загальна побудова обліку затрат, доходів і фінансових результатів діяльності.
2. Облік затрат, доходів, і результатів операційної діяльності.
3. Облік затрат, доходів, і фінансових результатів від неопераційної діяльності.
4. Порядок відображення на рахунках обліку податку на прибуток і облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

Навчальні завдання.

Завдання 1 – Відобразить в бухгалтерському обліку та проаналізуйте операції по виробництву і реалізації продукції. Визначте фінансовий результат діяльності підприємства.

Облік виробництва.

Операція 1. Витрачені виробничі запаси у сумі 10000 грн., зокрема: на виробництво продукції А у сумі 4000 грн.; на виробництво продукції В – 6000 грн. (Кредит рах. 20 «_____» – Дебет рах. 2301 «_____», Дебет рах. 2302 «_____»).

Операція 2. Нараховано заробітну плату працівникам підприємства – 12000 грн., зокрема: зайнятим на виробництві продукції А – 3000 грн.; виробництво продукції В – 7000 грн.; працівникам загальновиробничого призначення – 200 грн. (Кредит рахунку 66 «_____» – Дебет рахунку 2301 «_____», Дебет рахунку 2302 «_____», Дебет рахунку 91 «_____»).

Операція 3. Проведено нарахування на заробітну плату до фондів соціального спрямування у розмірі 4800 грн. і віднесено зокрема: на виробництво продукції А – 1200 грн.; на виробництво продукції В – 2800 грн.; на загальновиробничі витрати – 800 грн. (Кредит рахунку 65 «_____» – Дебет рахунку 2301 «_____», Дебет рахунку 2302 «_____», Дебет рахунку 91 «_____»).

Операція 4. Списано малоцінні та швидкозношувані предмети на загальновиробничі витрати у сумі 200 грн. (Дебет рахунку 91 «_____» – Кредит рахунку 22 «_____»).

Операція 5. Проведено розподіл і включення загальновиробничих витрат до вартості виробництва, пропорційно обсягів нарахованої заробітної плати на виробництві продукції А і В у сумі 3000 грн., зокрема: на виробництво продукції А – 900 грн. та на виробництво продукції В – 2100 грн. (Кредит рахунку 91 «_____» – Дебет рахунку 2301 «_____», Дебет рахунку 2302 «_____»).

Операція 6. Нараховано амортизацію по основних засобах у сумі 2600 грн. і віднесено: на виробництво продукції А – 1000 грн.; на виробництво продукції В – 1600 грн. (Кредит рахунку 13 «_____» – Дебет рахунку 2301 «_____», Дебет рахунку 2302 «_____»).

Операція 7. Виконано підрядною організацією роботи на виробництві продукції А на суму 1400 грн. (Кредит рахунку 63 «_____» – Дебет рахунку 2301 «_____»).

Операція 8. Оприбутковано із виробництва готову продукцію по собівартості на склад у сумі 31000 грн., зокрема: продукцію А у сумі 11500 грн.; продукцію В – 1950 грн. (Дебет рахунку 26 «_____» – Кредит рахунку 2301 «_____», Кредит рахунку 2302 «_____»).

Використовуючи дані наведеного прикладу по обліку витрат виробництва, відобразити зазначені операції як на синтетичних, так і на аналітичних рахунках бухгалтерського обліку.

Облік реалізації і визначення фінансових результатів.

Операція 1. Відвантажено готову продукцію покупцю за собівартістю 20000 грн. Дана операція буде відображена у двох проводках: 1) Списано на реалізацію готову продукцію за собівартістю (Кредит рахунку 26 «_____» – Дебет рахунку 90 «_____»); 2) Списано на фінансові результати собівартість

реалізованої продукції (Кредит рахунку 90 «_____» – Дебет рахунку 79 «_____»).

Операція 2. Нараховано покупцю заборгованість за відвантажену йому продукцію за цінами реалізації у сумі 60000 грн. (Дебет рахунку 36 «_____» – Кредит рахунку 70 «_____»).

Операція 3. Вираховано суму податку на додану вартість із суми доходу від реалізації готової продукції 10000 грн. (Дебет рахунку 70 «_____» – Кредит рахунку 64 «_____»).

Операція 4. Списано на фінансові результати чистий дохід (виручку) без урахування податку на додану вартість – 50000 грн. (Дебет рахунку 70 «_____» – Кредит рахунку 79 «_____»).

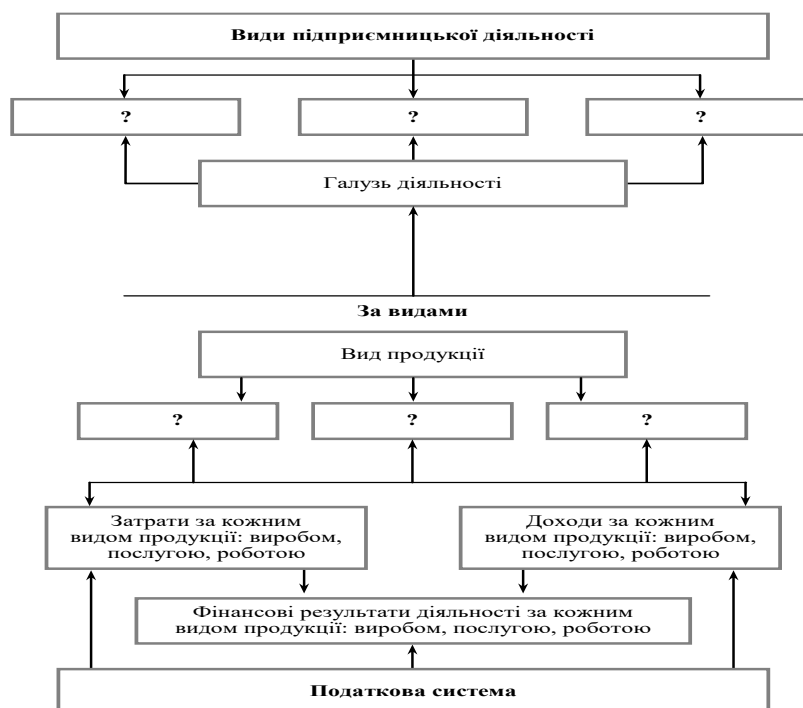
Операція 5. Надійшла на розрахунковий рахунок підприємства оплата від покупця (виручка) за поставлену йому продукцію у сумі 35000 грн. (Дебет рахунку 31 «_____» – Кредит рахунку 36 «_____»).

Операція 6. Отримано від покупця короткостроковий вексель як гарантійне зобов'язання щодо оплати за придбаний товар у майбутньому на суму 25000 грн. (Дебет рахунку 34 «_____» – Кредит рахунку 36 «_____»).

Операція 7. Списано на фінансові результати витрати підприємства, пов'язані із збутом продукції у сумі 9000 грн. (Дебет рахунку 79 «_____» – Кредит рахунку 93 «_____»).

Операція 8. Нараховано до бюджету податок на прибуток у розмірі 30 % від оподаткованого прибутку – 6300 грн. (Дебет рахунку 79 «_____» – Кредит рахунку 64 «_____»).

Завдання 2 – Доповніть рисунок «Чинники побудови бухгалтерського обліку затрат, доходів та фінансових результатів».

Рекомендовані джерела: [2, 7, 12, 16, 17].

4. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ РІВНЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Тема 1. Суть та місця облікової інформації в управлінні підприємством

- 1. Яка з відповідей невірна при тверджені, що термін «інформація» означає»:**
 - а) пояснення;
 - б) викладення;
 - в) повідомлення;
 - г) висловлювання.

- 2. Сучасна наука трактує управління як вплив на:**
 - а) вибраний об'єкт;
 - б) активи і пасиви;
 - в) персонал;
 - г) робочу силу.

- 3. Інформація є одним з ресурсів, який має здатність:**
 - а) накопичуватися;
 - б) реалізуватися;
 - в) поновлюватися;
 - г) тільки частково накопичуватися.

- 4. Яка відповідь є невірною при твердженні: «Інформаційні ресурси, на відміну від матеріальних, мають такі властивості»:**
 - а) невичерпність та відтворюваність;
 - б) вичерпність та відтворюваність;
 - в) збереження і збільшення незалежно від використання;
 - г) потенційність використання у майбутньому.

- 5. Сучасна економіка інтерпретує інформацію різноаспектно:**
 - а) як сутність поняття інформації, її форми і функції, особливості й економічне значення;
 - б) функція передаватися, її форми і особливості, економічне значення;
 - в) процес передачі знань, думок, його форми і особливості, економічне значення;
 - г) усі відповіді вірні.

- 6. Визначення, що інформація - це будь-які відомості або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді дає:**
 - а) Закон України про Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні;
 - б) Закон України «Про інформацію»;
 - в) НПСБО 1;
 - г) Податковий Кодекс України.

- 7. За скількома ознаками на підприємстві класифікують загальну сукупність всієї інформації:**
 - а) 3;
 - б) 4;
 - в) 2;
 - г) 5.

8. Основною вимогою до інформації не може бути:

- а) значимість;
- б) достовірність;
- в) обмежена повнота;
- г) релевантність.

9. Економічна інформація – це інформація, яка:

- а) послідовно і повно відображає виробничо-господарську діяльність підприємства;
- б) повно відображає виробничо-господарську діяльність підприємства;
- в) послідовно і повно відображає адміністративно-господарську діяльність підприємства;
- г) послідовно і повно відображає виробничо-фінансову діяльність підприємства.

10. Система управління підприємства формується через сукупність управлінських функцій:

- а) прогнозування, планування;
- б) організацію, регулювання;
- в) облік, контроль та аналіз;
- г) усі відповіді вірні.

11. Інформаційним забезпеченням являється робота по:

- а) збору інформації, її реєстрації;
- б) передаванню, обробці, узагальненню;
- в) усі відповіді вірні;
- г) зберіганню та пошуку суб'єктами контролю з метою використання для управління.

12. Економічна інформація існує у вигляді:

- а) інформаційних потоків;
- б) різноманітних рішень;
- в) вказівок, розпоряджень;
- г) усі відповіді вірні.

13. Економічну інформацію класифікують:

- а) за призначенням: планова, оперативна, бухгалтерська, статистична, проектно-конструкторська, нормативна, управлінська;
- б) за суб'єктами господарювання: внутрішня, зовнішня, вхідна, вихідна;
- в) за об'єктами господарювання: внутрішня, зовнішня, вхідна, вихідна;
- г) в залежності від ступеня інформаційної деталізації об'єктів обліку – аналітичну і синтетичну.

14. За часом формування (виникнення) облікова інформація є:

- а) первина, вторина, третина;
- б) первина, вторина;
- в) основна, не основна;
- г) усі відповіді вірні.

15. За стабільністю облікова інформація є:

- а) зміна, постійна інформація;
- б) стабільна і не стабільна інформація;
- в) постійна і не постійна інформація;
- г) стабільна і умовно стабільна.

16. За економічним змістом і видами діяльності облікова інформація є:

- а) усі відповіді вірні;
- б) інвестиційною;
- в) операційною;
- г) фінансовою.

17. За характером обробки облікова інформація є:

- а) аналітична і синтетична;
- б) проста і складна;
- в) систематизована, несистематизована;
- г) накопичувальна і не накопичувальна.

18. За складом і способом узагальнення облікова інформація є:

- а) усі відповіді вірні;
- б) разова;
- в) нагромаджувальна;
- г) зведена.

19. Яка із відповідей невірна при твердженні, що за метою створення, взаємозв'язками і послідовністю формування облікова інформація є:

- а) первинна;
- б) поточна;
- в) підсумкова й архівна;
- г) вторина.

20. При державному регулюванні завдання облікової інформації:

- а) Забезпечення єдиних правил ведення обліку та складання фінансової звітності;
- б) Розробка облікової стратегії розвитку підприємства;
- в) Створення єдиних правил ведення обліку та складання фінансової звітності;
- г) Забезпечення потреб галузі адекватними економічними показниками.

21. При регіональному регулюванні завдання облікової інформації:

- а) Створення єдиних правил ведення обліку та складання фінансової звітності;
- б) Забезпечення потреб галузі адекватними економічними показниками;
- в) Методологічне керівництво;
- г) Розробка облікової стратегії розвитку підприємства.

22. При господарському регулюванні завдання облікової інформації:

- а) Методологічне керівництво;
- б) Забезпечення потреб галузі адекватними економічними показниками;
- в) Забезпечення єдиних правил ведення обліку та складання фінансової звітності;
- г) Розробка облікової стратегії розвитку підприємства.

23. Яка із відповідей невірна при твердженні, що на макрорівні формування облікової інформації для управління здійснюється за такими напрямками:

- а) визначення загальнонаціональної облікової політики;
- б) методологічне забезпечення впровадження сучасної технології збору й обробки обліково-економічної інформації;
- в) організація розробки нормативно-правових актів щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності;

г) удосконалення організаційних форм і методів бухгалтерського обліку в конкретному підприємстві.

24. Облікові процедури при підготовчому етапі формування облікової інформації для управління на рівні підприємств:

- а) Аналіз та інтерпретація інформації у фінансовій звітності;
- б) Встановлення фактів господарських операцій;
- в) Систематизація інформації;
- г) Встановлення взаємозв'язків між підрозділами з орієнтацією на терміни подання звітності.

25. Облікові процедури при поточному етапі формування облікової інформації для управління на рівні підприємств:

- а) Збір та формування первинної документації;
- б) Класифікація об'єктів обліку за видами засобів та джерелами утворення;
- в) Аналіз та інтерпретація інформації у фінансовій звітності;
- г) Формування звітності (фінансової, управлінської, статистичної).

26. Облікові процедури при підсумковому етапі формування облікової інформації для управління на рівні підприємств:

- а) Розпізнання та збір інформації;
- б) Збір та формування первинної документації;
- в) Систематизація інформації;
- г) Формування системи показників, які характеризують стан підприємства загалом та за структурними підрозділами.

27. Внутрішні користувачі облікової інформації:

- а) Адміністративно-управлінський персонал підприємства (керівники та працівники структурних підрозділів підприємства);
- б) Органи галузевого управління;
- в) Фінансові установи;
- г) Фіскальні органи.

Тема 2. Роль бухгалтерського обліку в інформаційній системі управління

1. Процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про господарську діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень, це визначення:

- а) фінансового обліку;
- б) управлінського обліку;
- в) усі відповіді вірні;
- г) бухгалтерського обліку.

2. Згідно якого закону чи нормативного акту, метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства для прийняття управлінських рішень:

- а) Податкового Кодексу України;
- б) НП(С)БО 1;

- в) Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- г) Закон «Про Державну статистику».

3. Виходячи із вимог керівництва щодо реалізації поставлених завдань, виділяють функції бухгалтерського обліку:

- а) контрольну, інформаційну;
- б) аналітичну, синтетичну;
- в) нагромаджу вальну і передавальну;
- г) вірної відповіді немає.

4. Інформаційна функція бухгалтерського обліку полягає у забезпеченні керівництва інформацією необхідною для:

- а) здійснення контролю;
- б) планування;
- в) прийняття оперативних управлінських рішень;
- г) усі відповіді вірні.

5. Управління діяльністю підприємства складається з таких етапів:

- а) усі відповіді вірні;
- б) розробка доцільних дій, впроваджених у відповідних програмах;
- в) контроль за виконанням програм за допомогою інформаційного забезпечення, сформованого у системі обліку;
- г) розробка системи подальших дій, спрямованих на ліквідацію негативних відхилень від запланованих господарських процесів.

6. Дані бухгалтерського обліку не використовуються для:

- а) складання бізнес-плану підприємства;
- б) роботи маркетингових підрозділів;
- в) стимулювання працівників, вибору ринку;
- г) ознайомлення з інформацією сторонніх осіб.

7. Обліково-аналітична система – це система, що базується на даних бухгалтерського обліку, включаючи оперативні дані і використовує для економічного аналізу

- а) статистичну;
- б) виробничу;
- в) довідкову та інші види інформації;
- г) всі відповіді вірні.

8. Обліково-аналітична система включає:

- а) фінансовий облік, управлінський облік, управлінський аналіз;
- б) облік, аналіз, аудит;
- в) облік, зовнішній аудит, внутрішній аудит;
- г) фінансовий аналіз, управлінський аналіз.

9. У вітчизняній та зарубіжній теорії бухгалтерський облік поділяють на:

- а) фінансовий та управлінський;
- б) оперативний, бухгалтерський;
- в) бухгалтерський, фінансовий;
- г) бухгалтерський, податковий.

10. Фінансовий аналіз – елемент:

- а) фінансового обліку, що забезпечує інформацією зовнішніх користувачів на основі даних публічної бухгалтерської звітності;
- б) бухгалтерського обліку, що забезпечує інформацією зовнішніх користувачів на основі даних публічної бухгалтерської звітності;
- в) фінансового і управлінського обліку, що забезпечує інформацією зовнішніх користувачів на основі даних публічної статистичної звітності;
- г) немає вірної відповіді.

11. Складовими обліково-аналітичної системи є база:

- а) облікових даних, планових даних;
- б) норм і нормативів, даних звітності;
- в) довідково-інформаційний фонд та система аналітичних показників;
- г) усі відповіді вірні.

12. Обліково-аналітична система повинна будуватися за принципом

- а) хронології збору;
- б) опрацювання даних;
- в) формування звітних документів;
- г) усі відповіді вірні.

13. Для забезпечення отримання різнобічної інформації, необхідної для здійснення управління підприємством, використовують три взаємопов'язані види обліку:

- а) фінансовий, управлінський, податковий;
- б) бухгалтерський, оперативно-технічний, статистичний;
- в) оперативний, фінансовий, управлінський;
- г) вірної відповіді немає.

14. Серед цілей функціонування облікових систем доцільно не розглядати:

- а) створення періодичної (рутинної) внутрішньої звітності для управлінських рішень;
- б) створення нерегулярних (спеціальних) звітів для управлінських рішень;
- в) створення зовнішньої звітності, що призначена для інвесторів, органів державної власності та інших користувачів;
- г) створення внутрішньої звітності, що призначена для інвесторів, органів державної власності та інших користувачів.

15. На окрему увагу заслуговують існуючі наукові концепції облікових систем, найбільш поширені з яких:

- а) стратегічний (прогнозний) облік, інтегрована система обліку;
- б) електронна система обліку, соціальний (екологічний) облік;
- в) креативний облік, актуарний облік;
- г) усі відповіді вірні.

16. Стратегічним обліком є спосіб відображення:

- а) фінансових проблем організації;
- б) фінансових та облікових проблем організації;
- в) управлінських проблем організації;
- г) облікових проблем організації.

17. Для чого потрібен стратегічний облік:

- а) тому, що управлінський облік не має спеціальних методик, які б допомагали отримувати інформацію власникам для прийняття важливих інвестиційних рішень;
- б) тому, що ні фінансовий облік не має спеціальних методик, які б допомагали отримувати інформацію власникам для прийняття важливих інвестиційних рішень;
- в) тому, що ні фінансовий, ні управлінський облік не мають спеціальних методик, які б допомагали отримувати інформацію власникам для прийняття важливих інвестиційних рішень;
- г) усі відповіді не вірні.

18. Інтегрована система обліку передбачає удосконалення планової та облікової інформації з подальшим аналізом та уніфікацією

- а) бухгалтерських даних;
- б) статистичних даних;
- в) оперативних даних;
- г) усі відповіді вірні.

19. Система виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації, яка ґрунтується на використанні комп'ютерних мереж та інтеграційної бази даних з метою раціонального використання засобів та предметів праці та самої праці та для управління підприємницькою діяльністю це:

- а) бухгалтерський облік;
- б) стратегічний облік;
- в) електронний облік;
- г) управлінський облік.

20. Соціальний облік у міжнародній практиці не передбачає надання інформації про:

- а) кадри;
- б) продукцію та послуги;
- в) орієнтований на недопущення або скорочення масштабів забруднення навколишнього середовища;
- г) про витрати на виробництво продукції.

21. Система виявлення, вимірювання, реєстрації, нагромадження, узагальнення, зберігання, оброблення та підготовки релевантної інформації про діяльність підприємства в галузі природокористування з метою передачі її внутрішнім і зовнішнім користувачам для прийняття оптимальних рішень, це:

- а) управлінський облік;
- б) екологічний облік;
- в) оперативно-технічний облік;
- г) усі відповіді не вірні.

22. При якому обліку метод не відповідає загальноприйнятій практиці або встановленим стандартам та принципам:

- а) креативному;
- б) оперативно-технічному;
- в) управлінському;
- г) усі відповіді не вірні.

23. Під актуарною системою обліку пропонується розглядати систему, яка використовує метод:

- а) балансовий і надає інформацію про зміну ринкової вартості підприємства;
- б) оцінювання і надає інформацію про зміну ринкової вартості підприємства;
- в) подвійного запису і надає інформацію про зміну ринкової вартості підприємства;
- г) калькулювання і оцінювання.

24. Система реєстрації фактів господарського життя, головною метою якого є вимірювання (безперервне або через близькі інтервали часу) ефективності господарської діяльності підприємства, це:

- а) стратегічний облік;
- б) динамічний бухгалтерський облік;
- в) електронний облік;
- г) соціальний облік.

25. Щоб знати вартість підприємства, його майна в цілому, необхідно застосувати вид обліку:

- а) креативний;
- б) інтегрований;
- в) стратегічний;
- г) актуарний.

Тема 3. Методика і техніка підготовки управлінської бухгалтерської звітності

1. Кожне підприємство розглядається як юридична особа, що відокремлена від власників; тому особисте майно і зобов'язання власників не повинні відображатись у фінансовій звітності підприємства, це:

- а) превалювання сутності над формою;
- б) безперервності діяльності;
- в) історичної (фактичної) собівартості;
- г) періодичності.

2. Принцип передбачає оцінки активів і зобов'язань підприємства, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме далі:

- а) автономності підприємства;
- б) нарахування та відповідності доходів і витрат;
- в) обачності;
- г) повного висвітлення.

3. Принцип, що припускає розподіл діяльності підприємства на певні періоди з метою складання фінансової звітності:

- а) безперервності діяльності;
- б) історичної (фактичної) собівартості;
- в) нарахування та відповідності доходів і витрат;
- г) періодичності.

4) Принцип, що визначає пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання

- а) безперервності діяльності;

- б) нарахування та відповідності доходів і витрат;
- в) історичної (фактичної) собівартості;
- г) повного висвітлення.

5) Для визначення фінансового результату звітного періоду слід порівняти доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати відображаються в обліку і звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження і сплати грошей:

- а) нарахування та відповідності доходів і витрат;
- б) безперервності діяльності;
- в) нарахування та відповідності доходів і витрат;
- г) історичної (фактичної) собівартості.

б) Фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки операцій та подій, яка може вплинути на рішення, що приймаються на її основі:

- а) безперервності діяльності;
- б) нарахування та відповідності доходів і витрат;
- в) повного висвітлення;
- г) єдиного грошового вимірника.

7) Принцип, що передбачає постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики. Зміна облікової політики повинна бути обґрунтована і розкрита у фінансовій звітності:

- а) безперервності діяльності;
- б) нарахування та відповідності доходів і витрат;
- в) послідовності;
- г) історичної (фактичної) собівартості.

8) Методи оцінки, що застосовуються в бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства:

- а) історичної (фактичної) собівартості;
- б) нарахування та відповідності доходів і витрат;
- в) послідовності;
- г) обачності.

9) Операції повинні обліковуватись відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми:

- а) послідовності;
- б) превалювання сутності над формою;
- в) нарахування та відповідності доходів і витрат;
- г) історичної (фактичної) собівартості.

10) Принцип, який передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства у його фінансовій звітності в єдиній грошовій одиниці

- а) історичної (фактичної) собівартості;
- б) послідовності;
- в) єдиного грошового вимірника;
- г) нарахування та відповідності доходів і витрат.

11. Синтез різних видів інформації для використання всередині підприємства:

- а) фінансова звітність;
- б) управлінська звітність;
- в) фінансова і управлінська звітність;
- г) оперативна звітність.

12. Мета управлінської звітності:

- а) задоволення потреб внутрішніх і зовнішніх споживачів інформації;
- б) задоволення інформаційної потреби власників підприємства;
- в) задоволення інформаційної потреби акціонерів підприємства;
- г) задоволення інформаційної потреби керівників різних рівнів управління.

13. Інформація формується відповідно до мети, яку вона має обслуговувати, тобто до потреб конкретних споживачів, це вимога:

- а) вимірності;
- б) корисності;
- в) структурованості;
- г) компактності.

14) Інформація має підлягати виміру на основі кількісних або якісних засобів виміру, це вимога:

- а) вимірності;
- б) структурованості;
- в) компактності;
- г) відповідності встановленому рівню точності та достовірності.

15) Для потреб стратегічного, тактичного, та оперативного управління відповідає вид звітності:

- а) за змістом;
- б) за рівнями управління;
- в) за призначенням;
- г) за формою представлення.

Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень

1. Витрати це:

- а) збільшення економічних вигод у вигляді активів і зобов'язань, які призводять до збільшення власного капіталу;
- б) зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу;
- в) збільшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу;
- г) зменшення економічних вигод у вигляді активів і зобов'язань, які призводять до збільшення власного капіталу.

2. Об'єкт обліку витрат це:

- а) продукція;
- б) роботи;

- в) послуги або вид діяльності підприємства;
- г) усі відповіді вірні.

3. Витратами діяльності не являються:

- а) Витрати операційної діяльності;
- б) Витрати, пов'язані з фінансовою діяльністю;
- в) Пов'язані з інвестиційною діяльністю;
- г) Податок на прибуток.

4. Витрати діяльності, це:

- а) Витрати за елементами;
- б) Матеріальні витрати;
- в) Витрати на оплату праці;
- г) Усі відповіді не вірні.

5. Адміністративні витрати це:

- а) Витрати за елементами;
- б) Витрати, пов'язані з фінансовою діяльністю;
- в) Витрати діяльності;
- г) Витрати, пов'язані з інвестиційною діяльністю.

6. Втрати від участі в капіталі, це:

- а) Амортизація;
- б) Витрати, пов'язані з інвестиційною діяльністю;
- в) Фінансові витрати;
- г) Інші витрати операційної діяльності.

7. За способом віднесення на собівартість об'єктів, витрати поділяються:

- а) основні і накладні;
- б) змінні і постійні;
- в) одноелементні і комплексні;
- г) прямі і не прямі.

8. За фактом виникнення:

- а) змінні і постійні;
- б) фактичні і планові;
- в) продуктивні і не продуктивні;
- г) такі, що включаються і не включаються до собівартості продукції.

9. За видами:

- а) За економічними елементами і статтями калькуляції;
- б) Витрати на продукцію і витрати періоду;
- в) Поточні і одноразові;
- г) Релевантні, контрольовані і не контрольовані.

10. Контрольовані витрати – це витрати:

- а) які не можуть бути змінені внаслідок прийняття управлінських рішень;
- б) які менеджер не може безпосередньо контролювати або чинити на них значний вплив;
- в) які менеджер може безпосередньо контролювати або чинити на них значний вплив;
- г) які можуть бути змінені внаслідок прийняття управлінських рішень.

11. Безповоротні (нерелевантні) витрати:

- а) це витрати, які можуть бути змінені в результаті прийнятого управлінського рішення;
- б) це витрати, які не вимагають реальної сплати грошей або витрачання інших активів;
- в) це витрати, які вимагають реальної сплати грошей або витрачання інших активів;
- г) це витрати, які не можуть бути змінені в результаті прийнятого управлінського рішення.

12. Витрати, абсолютна величина яких зі збільшенням (зменшенням) випуску продукції істотно не змінюється, це:

- а) умовно-змінних (змінних) витрат;
- б) Умовно-постійні витрати;
- в) Змінні витрати;
- г) постійні.

13. При $K = 0$, це:

- а) постійні витрати;
- б) дегресивні витрати;
- в) прогресивні витрати;
- г) усі відповіді не вірні.

14. Найпоширенішими поточними рішеннями є:

- а) спеціального замовлення;
- б) розширення чи скорочення діяльності;
- в) виготовлення напівфабрикатів у власному виробництві чи придбання їх на стороні;
- г) усі відповіді вірні.

15. Процес оцінки наслідків упровадження тієї чи іншої альтернативи це:

- а) Диференційний аналіз;
- б) Кореляційний аналіз;
- в) Дисперсійний аналіз;
- г) Фінансовий аналіз.

16. Виявлення та зіставлення індивідуальних суджень. Застосовується в умовах наявності групи кваліфікованих експертів. Це:

- а) Методи контрольних питань і колективного блокнота;
- б) Морфологічний аналіз;
- в) Метод «мозкової атаки»;
- г) Методи асоціацій та аналогій.

17. Пошук потрібного рішення завдяки подоланню психологічної інерції, яка полягає у прагненні вирішити проблему традиційним шляхом, це:

- а) Метод «матриць відкриття»;
- б) Синектика;
- в) Методи експертної оцінки;
- г) Фактографічні методи.

18. Прогнозування на основі експертної та фактографічної інформації. Застосовуються для вирішення проблем широкого профілю:

- а) Фактографічні методи;
- б) Експертні методи;
- в) Комбіновані методи;
- г) Метод експертної оцінки.

19. Вивчення попереднього розвитку об'єкту та перенесення закономірностей його розвитку в минулому і сьогодні на майбутнє це:

- а) екстраполяція;
- б) експертний спосіб;
- в) моделювання;
- г) Метод «матриць відкриття».

20. Найбільш ефективної прогностичної моделі – це:

- а) система рівнянь;
- б) матриці;
- в) графічні зображення;
- г) імітація.

Тема 5. Значення облікової політики в ціноутворенні

1. Ціна як економічна категорія:

- а) вартість факторів виробництва, які необхідно витратити на виробництво продукції, та її збут;
- б) історична (фактична) собівартість основних засобів чи нематеріальних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) основних засобів або нематеріальних активів;
- в) втілена й уречевлена в продукті (певній цінності) суспільна праця (час, сили, знання, досвід тощо); економічна категорія, яка виражає відносини між суб'єктами господарської діяльності, що пов'язані суспільним поділом праці й обміном товарами та послугами;
- г) це грошове вираження вартості товару, виміряне величиною суспільно необхідного робочого часу, витраченого на його виробництво, вартістю сировини та матеріалів.

2. Не являється варіантом поведінки підприємства на ринку і політики у сфері ціноутворення:

- а) забезпечення процесу виживання;
- б) максимізація поточного прибутку;
- в) негайне погашення кредиторської заборгованості;
- г) завоювання лідерства за показники якості товару.

3. Підприємства, що потрапили в скрутне становище, вдаються до великих програм цінових поступків, це:

- а) максимізація поточного прибутку;
- б) завоювання лідерства за показником частки ринку;
- в) завоювання лідерства за показником якості товару;

г) забезпечення виживання.

4. Для покриття витрат на досягнення високої якості підприємством встановлюється висока ціна на товар, це:

- а) максимізація поточного прибутку;
- б) завоювання лідерства за показником частки ринку;
- в) завоювання лідерства за показником якості товару;
- г) забезпечення виживання.

5. Продавець один. Політика цін залежить від товару, попиту на нього, політики держави, інших факторів, це:

- а) ринок чистої конкуренції;
- б) ринок монополістичної конкуренції;
- в) олігополістичний ринок;
- г) чиста монополія.

6. Кількість продавців невелика. Кожен з них чутливо реагує на стратегії та дії конкурентів:

- а) ринок монополістичної конкуренції;
- б) олігополістичний ринок;
- в) чиста монополія;
- г) ринок чистої конкуренції.

7. Ціноутворення не здійснюється при ринку:

- а) ринок чистої конкуренції;
- б) ринок монополістичної конкуренції;
- в) олігополістичний ринок;
- г) ринок не чистої монополії.

8. Облікова політика в Україні офіційно почала застосовуватися на підприємствах з:

- а) 31.12.1999 року;
- б) 01.01.2000 року;
- в) 01.01.2001 року;
- г) 31.12.1993 року.

9. Облікова політика, це:

- а) показник економії суспільної праці в результаті застосування певних заходів;
- б) система показників ефективності використання облікових працівників;
- в) сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності;
- г) система показників, які характеризують виробництво та розподіл суспільного продукту в галузевому розрізі.

10. Матеріальні витрати, витрати на оплату праці, транспортні витрати це:

- а) фактори непрямого впливу на ціну;
- б) фактори прямого впливу на ціну;
- в) цінові зовнішні фактори впливу;
- г) нецінові зовнішні фактори впливу.

12. Ціни на аналогічні товари, товарозамінники, ціни на комплектуючі:

- а) фактори непрямого впливу на ціну;

- б) фактори прямого впливу на ціну;
- в) цінові зовнішні фактори впливу;
- г) нецінові зовнішні фактори впливу.

13. У світовій практиці використовують тільки такі методи формування ціни:

- а) на основі визначення повних, змінних витрат;
- б) на основі аналізу графіку беззбитковості і забезпечення цільового прибутку;
- в) усі відповіді вірні;
- г) на основі цінності товару для покупців, рівня поточних цін.

14. Існуючий перелік елементів методики облікової політики за впливом на формування цін на продукцію, товари, роботи, послуги можна поділити на:

- а) 2 групи;
- б) 3 групи;
- в) 4 групи;
- г) 5 груп.

15. До елементів непрямого впливу на формування ціни належать:

- а) застосування методів амортизації необоротних активів без деталізації застосування методів до окремих груп;
- б) облік запасів;
- в) застосування методів амортизації необоротних активів з деталізацією застосування методів до окремих груп;
- г) правильна відповідь б+в.

16. До обліку запасів належить:

- а) застосування окремого субрахунку обліку транспортно-заготівельних витрат товарів з подальшим розподілом витрат після використання товарів;
- б) застосування одного з методів оцінки вибуття запасів для кожного з окремих видів запасів, які мають одне призначення та однакові умови використання;
- в) застосування декілька методів оцінки вибуття запасів для кожного з окремих видів запасів, які мають одне призначення та однакові умови використання;
- г) правильна відповідь а+б.

17. Оцінка вибуття проводиться один раз на місяць - для запасів, які використовуються на підприємстві при виробництві продукції (робіт, послуг):

- а) при застосуванні методу фіфо;
- б) при застосуванні методу середньозваженої собівартості;
- в) при застосуванні методу ліфо;
- г) усі відповіді вірні.

18. За економічною природою ціна – це:

- а) засіб конкурентної боротьби;
- б) інструмент отримання прибутку;
- в) інновація товару;
- г) диверсифікація.

19. Ціноутворення – це:

- а) процес визначення рівня ціни на всіх стадіях виробництва і реалізації продукції виробництва;
- б) процес визначення реакції покупців на підвищення чи зниження цін;

- в) виробнича програма підприємства, яка охоплює обмежену кількість, що визначає можливість обґрунтування рівня цін кожного окремого виду продукції;
- г) процес виробництва.

20. Ціна являє собою економічну категорію:

- а) що визначає суму грошей, за яку продавець хоче продати, а покупець готовий купити товар;
- б) що функціонує на базі взаємодії попиту та пропозиції;
- в) що визначає купівельну спроможність продавця;
- г) що визначає купівельну спроможність покупця.

21. Елемент організаційного механізму, який включає такі складові, як види, структуру, величину, динаміку:

- а) ціна;
- б) ціноутворення ;
- в) організаційний механізм;
- г) цінова політика.

22. Елемент цінового механізму, який включає такі складові, як способи встановлення цін, правила формування цін, зміни нових і діючих цін:

- а) ціна;
- б) ціноутворення ;
- в) організаційний механізм;
- г) цінова політика.

23. Процес формування цін на товари і послуги – це:

- а) цінова політика;
- б) ціноутворення;
- в) державне регулювання цін;
- г) ціновий механізм.

Тема 6. Роль бухгалтерського обліку в управлінні вартістю підприємства

1. Базовим джерелом інформації для системи управління є:

- а) система бухгалтерського обліку;
- б) службове інформування;
- в) оперативне збирання інформації;
- г) немає вірної відповіді.

2. В структурі управлінської інформації облікові дані займають близько:

- а) 40 %;
- б) 60 %;
- в) 75 %;
- г) 90 %.

3. Показник вартості підприємства охоплює обліково-аналітичний показник:

- а) виручка
- б) прибуток,
- в) усі відповіді вірні;

г) рентабельність діяльності.

4. Показник вартості підприємства застосовується в практичній діяльності у випадках:

- а) розрахунку пропорцій обміну акцій під час об'єднання підприємств;
- б) розрахунку ціни за якою можна придбати підприємство або за якою відбуватиметься злиття з іншим підприємством;
- в) усі відповіді вірні;
- г) розрахунку межі вартості акцій нової емісії.

5. Вартість підприємства розглядається в світлі виратної концепції передбачає:

- а) ціновий підхід як альтернатива вартості;
- б) усі відповіді невірні;
- в) розгляд вартості підприємства як цінності базується на розумінні факту, що будь-який товар – матеріальний, нематеріальний або фінансовий, має свою цінність;
- г) вартість як інтегральний показник понесених у результаті минулих подій витрат.

6. Підходи до визначення цінового поняття вартості підприємства:

- а) вартість грошових потоків підприємства у майбутньому;
- б) сума вартостей усіх активів підприємства;
- в) проекція цінності підприємства у грошовому вимірі;
- г) ціна, за якою може бути придбано або продане підприємство.

7. До критерію класифікації за економіко-теоретичним змістом вартості відносяться такі види вартості:

- а) діючого підприємства, ліквідаційна;
- б) витратна, дохідна, ринкова;
- в) мінова (в обмін), споживча (в користуванні);
- г) балансова, не балансова.

8. Залежно від перспектив діяльності підприємства види вартості підприємства є такі:

- а) балансова, не балансова;
- б) розрахована прямим способом (чиста балансова);
- в) розрахована зворотнім способом (ринкової капіталізації);
- г) діючого підприємства, ліквідаційна.

9. Актив, вартість якого визначається як різниця між ринковою ціною та балансовою вартістю активів підприємства як цілісного майнового комплексу, що виникає в результаті використання найкращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів, послуг, нових технологій тощо, це:

- а) нематеріальний актив;
- б) довгострокові фінансові інвестиції;
- в) гудвіл;
- г) немає вірних відповідей.

10. Передбачення розгляду процесу управління вартістю підприємства через регулювання інтересів акціонерів і менеджерів підприємства, це підхід:

- а) інвестиційний;
- б) баланс інтересів;
- в) інноваційний;
- г) інституційний.

11. Базування на розгляді вартості підприємства з позиції його власників як інвестиції, внаслідок чого процес управління підприємством не виключає управління ним як цілісним майновим комплексом, це підхід:

- а) інвестиційний;
- б) баланс інтересів;
- в) інноваційний;
- г) інституційний.

12. Процес управління вартістю ґрунтується на використанні сучасних фінансових інструментів та технологій, які дозволяють забезпечити зростання вартості в довгостроковому і коротко-строковому періодах, це підхід:

- а) модельний;
- б) стратегічний;
- в) системний;
- г) фінансовий.

13. Передбачення розгляду процесу управління вартістю як певної управлінської концепції, що має чітко визначені параметри та механізм її реалізації в практичній діяльності підприємств, це підхід:

- а) концептуальний;
- б) модельний;
- в) системний;
- г) циклічний.

14. Сучасні концепції вартісної оцінки підприємства досить різноманітні і базуються на розрахунку дисконтованих грошових потоків, що генеруються різними елементами капіталу і середньозваженої його ціни. Яка серед найвідоміших концепцій невірна:

- а) модель Ольсона - EBO (Edwards-Bell-Ohlson valuation model);
- б) ринкової доданої вартості - MVA (Market Value Added);
- в) вільних грошових потоків на акції - FCFE (Free Cash Flow to Eguity);
- г) ринкової доданої вартості - FCFE (Free Cash Flow to the Firm).

15. В результаті поступового розвитку сфери професійних знань були сформовані базові підходи до оцінки вартості підприємства, які покладені в основу процедур оцінки вартості:

- а) затратний;
- б) дохідний;
- в) усі відповіді вірні;
- г) ринковий.

16. Для розрахунку вартості методом капіталізації необхідно здійснити основні процедури, а саме:

- а) аналіз фінансової звітності, її нормалізація та трансформація;
- б) вибір величини прибутку, що буде капіталізуватися;
- в) розрахунок адекватної ставки капіталізації;
- г) визначення останньої величини вартості.

17. При застосуванні методу прямої капіталізації виділяють підходів:

- а) 2;
- б) 3;
- в) 4;

г) 5.

18. Яка із моделей передбачає прямолінійну рекапіталізацію:

- а) модель Рінга;
- б) модель Інвуда;
- в) модель Хоскальда;
- г) усі передбачають.

19. Процедура розрахунку вартості об'єкта оцінки методами дисконтування не передбачає реалізацію такого етапу:

- а) вибір моделі грошового потоку;
- б) аналіз та прогноз витрат;
- в) аналіз та прогноз доходів;
- г) визначення ставки дисконту.

20. Доходність власного капіталу розраховується з урахуванням факторів, що на неї впливають, це:

- а) метод кумулятивної побудови;
- б) модель оцінки капітальних активів;
- в) арбітражна теорія ціноутворення;
- г) трьохфакторна модель Фамі.

21. Передбачення оцінки вартості підприємства виходячи з витрат на повне заміщення його активів для збереження господарського профілю, це:

- а) метод прямого відновлення;
- б) метод ліквідації;
- в) метод чистих активів;
- г) метод заміщення.

22. Метод полягає в тому, що на основі аналізу практики продажу підприємства у тій чи іншій галузі виводиться залежність між ціною продажу та будь-яким показником, це:

- а) метод угод;
- б) метод галузевих коефіцієнтів;
- в) усі відповіді вірні;
- г) метод ринку капіталу.

23. В основу якої моделі покладено те, що учасники ринку можуть оцінювати вартість підприємства, одночасно приймаючи до уваги і потенціал майбутніх чистих доходів, і цінність майна, що використовується в процесі ведення фінансово-господарської діяльності підприємства, тобто сумістити елементи як дохідного, так і витратного підходу до оцінки вартості:

- а) модель «економічного прибутку»;
- б) немає вірної відповіді;
- в) модель Ольсона;
- г) моделі оцінки опціонів.

Тема 7. Збалансована системи показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством

1. Фінансова складова:

- а) коефіцієнт привабливості товару;
- б) продуктивність праці;
- в) коефіцієнт рентабельності продажів;
- г) коефіцієнт рентабельності продукції.

2. Складова внутрішніх бізнес-процесів:

- а) собівартість;
- б) коефіцієнт інтелектуального потенціалу;
- в) коефіцієнт автономії (фінансової незалежності);
- г) критичний обсяг реалізації.

3. Коефіцієнт рентабельності активів, це:

- а) маркетингова складова;
- б) складова внутрішніх бізнес-процесів;
- в) складова якості та розвитку персоналу;
- г) фінансова складова.

4. Коефіцієнт забезпеченості кадрами:

- а) складова внутрішніх бізнес-процесів;
- б) маркетингова складова;
- в) фінансова складова;
- г) складова якості та розвитку персоналу.

5. Рентабельність основних фондів:

- а) маркетингова складова;
- б) складова внутрішніх бізнес-процесів;
- в) складова якості та розвитку персоналу;
- г) фінансова складова.

6. Складова якості та розвитку персоналу:

- а) продуктивність праці;
- б) забезпеченість підприємства трудовими ресурсами та ефективність їх використання;
- в) комплексний показник виконання договірних зобов'язань;
- г) коефіцієнт ритмічності.

7. Збалансованість системи показників полягає в дії механізму взаємозв'язку між:

- а) кількісними та якісними показниками;
- б) стратегічним і операційним рівнями управління;
- в) між внутрішніми й зовнішніми аспектами діяльності підприємства;
- г) усі відповіді вірні.

8. Під стратегічною картою фізично розуміють:

- а) діаграму;
- б) рисунок;
- в) правильна відповідь а+б;
- г) усі відповіді не вірні.

9. Стратегічна карта ЗСП:

- а) не являється моделлю поєднання нематеріальних активів й процесів створення вартості;
- б) усі відповіді не вірні;
- в) є моделлю поєднання нематеріальних активів й процесів створення вартості;
- г) є моделлю поєднання матеріальних активів й процесів створення вартості.

10. Стратегічна карта – це:

- а) зв'язок між формулюванням стратегії і її втіленням, де немає місця безпосередній зв'язок між стратегічним, тактичним та оперативним управлінням на підприємстві;
- б) зв'язок між формулюванням стратегії і її втіленням, де має місце безпосередній зв'язок між тактичним управлінням та аналізом на підприємстві;
- в) зв'язок між формулюванням стратегії і її втіленням, де має місце безпосередній зв'язок між стратегічним, тактичним та оперативним управлінням на підприємстві;
- г) зв'язок між формулюванням стратегії і її втіленням, де має місце безпосередній зв'язок між стратегічним управлінням і аналізом на підприємстві.

11. Короткострокові цілі реалізації стратегії фінансової складової:

- а) збільшення прибутковості операцій з клієнтами;
- б) мінімізація часу циклу виробництва продукції;
- в) підвищення рентабельності продукції;
- г) мінімізація плинності кадрів.

12. Короткострокові цілі реалізації стратегії маркетингової складової:

- а) розширення бази клієнтів;
- б) зростання прибутку;
- в) мінімізація рівня запасів;
- г) формування висококваліфікованих кадрів.

13. Короткострокові цілі реалізації стратегії складової внутрішніх бізнес-процесів

- а) підвищення рентабельності власного капіталу;
- б) завоювання певної частки ринку в цільових сегментах;
- в) збільшення чистого грошового потоку;
- г) зменшення часу розробки нової продукції.

14. Короткострокові цілі реалізації стратегії складової якості та розвитку персоналу:

- а) мінімізація собівартості продукції;
- б) формування висококваліфікованих кадрів;
- в) збільшення прибутковості операцій з клієнтами;
- г) зниження кількості переналадження устаткування.

15. Завоювання певної частки ринку в цільових сегментах, це

- а) складова внутрішніх бізнес-процесів;
- б) складова якості та розвитку персоналу;
- в) маркетингова складова;
- г) фінансова складова.

Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством

1. Специфіку становлення інтегрованого обліку та звітності не досліджували такі вчені, як:

- а) С. Бобильов, В. Воробей;
- б) Л. Мельник, С. Мельник;
- в) Л. Сук, М. Огійчук;
- г) І. Синякевич, О. Смрчкова.

2. Бухгалтери і фінансисти можуть, не порушуючи стандарти бухгалтерського обліку, видозмінювати показники балансу, розрахувавшись з основними кредиторами до дати складання балансу і знову утворювати кредиторську заборгованість після неї, виникає проблема:

- а) Низька релевантність інформації;
- б) Можливість маніпуляції обліковими даними;
- в) Невідповідність балансової вартості ринковій;
- г) Неадекватне відображення стану діяльності.

3. Фінансова звітність як компонент інформаційного забезпечення управління підприємством гармонійно поєднується з такою функцією менеджменту, як:

- а) планування;
- б) організація;
- в) мотивація і контроль;
- г) усі відповіді вірні.

4. При фінансовій звітності:

- а) відсутність обов'язкових стандартів;
- б) відсутність загальної термінології;
- в) покращене управління ризиками;
- г) відображення результатів минулих подій.

5. При не фінансовій звітності:

- а) висока якість даних;
- б) чітке визначення відповідальності;
- в) покращене управління ризиками;
- г) вірної відповіді немає.

6. При інтегрованій звітності:

- а) неадекватне відображення нематеріальних активів;
- б) визначення відповідальності відсутнє;
- в) покращене управління ризиками;
- г) відсутність обов'язкових стандартів.

7. До законодавчих актів та ініціатив щодо сталого розвитку в Україні належать:

- а) Закон України «Про екологічний аудит» (2004 р.);
- б) усі відповіді вірні;
- в) рамкова політика сталого споживання і виробництва (2012 р.);
- г) Концепція національної стратегії корпоративної соціальної відповідальності в Україні до 2015 року.

8. Основні переваги застосування інтегрованої звітності з точки зору інвестора:

- а) ефективні інвестиційні рішення;
- б) ефективний розподіл капіталу в економіці;
- в) спільна розробка вимог до звітності;
- г) інтеграція екологічних і соціальних питань з фінансовими питаннями.

9. Основні переваги застосування інтегрованої звітності з точки зору працівників:

- а) незалежна перевірка звітів про сталий розвиток;
- б) вклад працівників у створення і підтримання компанією її цінності;
- в) узгодження інтересів груп заінтересованих осіб;
- г) ефективна дивідендна політика.

10. Передумова для складання інтегрованої звітності:

- а) вимоги зовнішніх заінтересованих сторін;
- б) дотримання законодавчих вимог;
- в) тиск з боку інституційних інвесторів;
- г) усі відповіді вірні.

11. Показники результативності: доходи, операційні витрати, виплати співробітникам відносять до складової результативності:

- а) соціальної;
- б) економічної;
- в) екологічної;
- г) усі відповіді вірні.

12. Орієнтовний зміст інтегрованої корпоративної звітності, яка за необхідності повинна включати такі розділи:

- а) фінансові показники діяльності;
- б) усі відповіді вірні;
- в) економічні показники діяльності;
- г) показники соціальної діяльності та соціальної відповідальності.

Тема 9. Значення бухгалтерського обліку для прийняття екологічних рішень

1. Перехід до стійкого розвитку є дуже важливим і для нашої країни. Для реалізації його принципів Україна має всі підстави, основними з яких є:

- а) Україна має найвищий інтегральний показник антропогенних навантажень на навколишнє природне середовище практично на всій території;
- б) усі відповіді вірні;
- в) суттєво деградоване природне середовище і високий рівень забруднення: у порівнянні з європейськими державами;
- г) кризовий стан економіки.

2. Стійкий розвиток – це:

- а) багатовимірний процес змін, який відображає здатність системи стабільно забезпечувати динамічне зростання;
- б) процес змін, який не відображає здатність системи стабільно забезпечувати динамічне зростання;

- в) нездатність зберігати рівновагу та збалансованість рівноцінних за своєю значимістю взаємозв'язаних соціальної, економічної та екологічної сфер, протидіючи негативному впливу зовнішніх та внутрішніх факторів;
- г) усі відповіді вірні.

3. У діяльності будь-якого підприємства є відтворюючий процес:

- а) виробництва;
- б) обміну;
- в) розподілу та споживання;
- г) усі відповіді вірні.

4. Основними вимогами до екологічної інформації є здатність забезпечити:

- а) збір і накопичення;
- б) зберігання і систематизацію;
- в) оцінку та використання даних;
- г) усі відповіді вірні.

5. У фінансовій звітності вітчизняних підприємств:

- а) передбачено розкриття екологічної інформації;
- б) існують вимоги законодавства щодо подання звітності суб'єктами господарювання про здійснення операцій з охорони навколишнього природного середовища;
- в) екологічної інформації у вигляді статистичної звітності як вторинного джерела облікової інформації має достовірний характер;
- г) усі відповіді не вірні.

6. Однією з проблем екологічного менеджменту в цій площині є розробка і вдосконалення напрямів і принципів екологічного обліку та контролю, які включають в себе:

- а) фінансовий і управлінський облік;
- б) звітність за екологічними показниками;
- в) екологічний аудит;
- г) усі відповіді вірні.

7. Підстави, на яких питання екологічної діяльності слід об'єднати в корпоративний облік:

- а) дебіторам для прийняття інвестиційних рішень необхідно мати інформацію з екологічних заходів і витрат, пов'язаних з екологічною діяльністю;
- б) питання екологічної діяльності не можуть бути предметом управлінської діяльності;
- в) підприємства не можуть мати переваги в конкурентній боротьбі, якщо вони будуть спроможні показати, що їх продукція безпечна в екологічному аспекті;
- г) екологічний облік є ключем до сталого розвитку.

8. Відсутність обліку будь-яких екологічних факторів діяльності в епосі:

- а) перехідного суспільства;
- б) постіндустріального суспільства;
- в) інформаційного суспільства;
- г) традиційного суспільства.

9. Виникнення обліку природних ресурсів та, відповідно, проблем щодо їх оцінки в епосі:

- а) традиційного суспільства;
- б) перехідного суспільства;
- в) постіндустріального суспільства;
- г) інформаційного суспільства.

10. Розробка основних положень екологічного обліку в епосі:

- а) традиційного суспільства;
- б) перехідного суспільства;
- в) постіндустріального суспільства;
- г) інформаційного суспільства.

11. Формування системи екологічного обліку в епосі:

- а) традиційного суспільства;
- б) перехідного суспільства;
- в) постіндустріального суспільства;
- г) інформаційного суспільства.

12. Екологічний облік в контексті економічної безпеки підприємства повинен формувати інформацію про:

- а) наявність природних ресурсів (у кількісному та вартісному вимірниках), ступінь розробки та екологічний стан (якість) природних ресурсів;
- б) наявність впливів (позитивних і негативних) суб'єкта господарювання на природне довкілля;
- в) здійснювані заходи суб'єктом господарювання щодо охорони середовища, а також їх ефективність;
- г) усі відповіді вірні.

13. Причини необхідності ведення екологічного обліку:

- а) потреба у точному і відокремленому відображенні операцій з природоохоронної діяльності;
- б) зацікавленість кредиторів та інвесторів в отриманні достовірної інформації про екологічну діяльність і екологічну безпеку;
- в) можливість підприємства здобути переваги на ринку, реалізуючи екологічно чисту продукцію досягнення збалансованого розвитку та високого рівня економічної безпеки;
- г) усі відповіді вірні.

14. Проблема розвитку екологічного обліку проявляється через ряд перешкод:

- а) екстенсивний шлях розвитку національного господарства;
- б) відсутність конкретних рекомендацій щодо ведення екологічного обліку;
- в) відсутність вимог обов'язкового подання екологічної звітності;
- г) усі відповіді вірні.

15. Ігнорування екологічних зобов'язань у бухгалтерському обліку і, як наслідок, відсутність їх у звітності є небезпечним з багатьох причин:

- а) акціонери не можуть наполягти на врахуванні оцінки зобов'язань в ціні акцій;
- б) відсутність певної політики щодо екологічних зобов'язань не може зумовити те, що управлінський персонал не буде своєчасно зосереджувати увагу вищої керівної ланки на екологічних проблемах;

- в) за організацією може утвердитися репутація безвідповідального суб'єкта;
- г) акціонери не можуть порушити позови проти організації, яка не надає відповідної інформації.

16. Екологічні витрати майбутніх періодів (як і будь-які потенційні витрати) є наслідком:

- а) подій попередніх періодів та очікуваних подій, наслідки яких мають забезпечити зниження фінансових показників діяльності підприємства;
- б) подій попередніх періодів та очікуваних подій, наслідки яких не можуть забезпечити зниження фінансових показників діяльності підприємства;
- в) подій попередніх періодів та очікуваних подій, наслідки яких мають забезпечити підвищення фінансових показників діяльності підприємства;
- г) усі відповіді вірні.

Тема 10. Значення бухгалтерського обліку для прийняття соціальних рішень

1. Забезпечення економіко-правових та організаційних заходів використання, збереження та розвитку трудових ресурсів підприємства на засадах виконання соціальних програм як складових збалансованої соціально-економічної та екологічної господарської діяльності це:

- а) соціальна відповідальність суб'єкта;
- б) соціальна відповідальність об'єкта;
- в) соціальна відповідальність бізнесу;
- г) усі відповіді невірні.

2. Єдина інтегрована система господарського обліку (ІСО), не містить облік:

- а) бухгалтерський (базовий);
- б) внутрішньогосподарський (управлінський);
- в) статистичний, податковий підсистеми обліку господарських операцій;
- г) податковий.

3. Необхідність скорочення марнотратного надспоживання і оптимального використання обмежених ресурсів шляхом застосування природо-, енерго- і матеріало зберігаючих технологій, це:

- а) економічна складова сталого розвитку;
- б) соціальна складова сталого розвитку;
- в) екологічна складова сталого розвитку;
- г) усі відповіді вірні.

4. Реалізація корпоративної соціальної відповідальності здійснюється на основі певних принципів:

- а) органічне поєднання економічної ефективності, соціальної справедливості та ресурсно-екологічної збалансованості;
- б) добровільність прийняття і виконання додаткових соціальних зобов'язань, не передбачених законодавством;
- в) прозорість і соціальна звітність;
- г) усі відповіді вірні.

5. Основний напрям реалізації корпоративної соціальної відповідальності у внутрішньому середовищі, це:

- а) гідна оплата праці на основі зростання її продуктивності, участь працівників у прибутках підприємств;
- б) удосконалення соціально-трудова відносин на засадах соціального партнерства, впровадження економічної демократії-залучення працівників до участі у власності і управлінні підприємствами;
- в) надання працівникам підприємств додаткового «соціального пакету» і різноманітних соціальних послуг, перш за все у сфері охорони здоров'я, відпочинку, дозвілля, сприяння у поліпшенні житлово-побутових умов, участь у програмах медичного, соціального і пенсійного страхування;
- г) усі відповіді вірні.

6. Основний напрям реалізації корпоративної соціальної відповідальності у зовнішньому середовищі, це:

- а) розвиток соціального капіталу;
- б) забезпечення якості продукції, прав та інтересів споживачів;
- в) налагодження дієвої системи соціального партнерства;
- г) усі відповіді вірні.

7. Цілями реалізації концепції корпоративної соціальної відповідальності є:

- а) суспільна злагода;
- б) стає соціально-економічне спадання;
- в) відсутність розвитку соціальних чинників виробництва;
- г) усі відповіді невірні.

8. Група показників, за якою не можна здійснюватися моніторинг і контроль соціального захисту працівників та сприяти соціальному національному розвитку загалом:

- а) група показників соціальної відповідальності перед працівниками;
- б) група показників поведінки компанії на ринку;
- в) група показників залучення до життя громадськості;
- г) група економічних показників.

9. Базовий соціальний пакет не охоплює:

- а) відсутність необхідних для виконання роботи умов праці (насамперед, екологічно безпечних), передбачених законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін;
- б) загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- в) виплата в повному розмірі належної працівнику заробітної плати;
- г) надання соціальних пільг і гарантій, передбачених колективним договором (галузевою угодою).

10. Підхід щодо формування соціального пакета для кожного працівника, що містить в собі чітку структуру пільг, за якою працівник чітко знає, що йому виділено підприємством на певному етапі його кар'єри (переважно стосується урядових структур):

- а) перший;
- б) другий;
- в) третій;
- г) четвертий.

11. Зміст показників соціальної відповідальності бізнесу (СВБ) можна представити як сукупність таких блоків:

- а) забезпечення здоров'я, розвиток корпоративної культури;
- б) навчання, підвищення кваліфікації;
- в) відпочинок та розваги; мотивація праці;
- г) усі відповіді вірні.

12. Показники соціальної відповідальності бізнесу у формах фінансової звітності підприємства:

- а) кількість виробничих травм;
- б) оплата днів непрацездатності за рахунок підприємства;
- в) кількість днів непрацездатності;
- г) кількість виданих путівок на санаторне лікування.

13. Показники соціальної відповідальності бізнесу у формах соцстраху звітності підприємства:

- а) витрати на заходи по охороні праці;
- б) виплата матеріальної допомоги;
- в) оплата підвищення кваліфікації працівників;
- г) кількість днів непрацездатності.

14. Показники соціальної відповідальності бізнесу у формах статистичної звітності підприємства:

- а) середня заробітна плата (за категоріями);
- б) оплата додаткових відпусток;
- в) кількість місць в їдальні;
- г) кількість працівників у черзі на відомче житло.

15. Створення спеціального фонду з урахуванням результатів фінансової діяльності підприємства шляхом відрахування з прибутку:

- а) Дт 42/н Кт 443;
- б) Дт 443 Кт 441;
- в) Дт 443 Кт 42/н;
- г) Дт 441 Кт 40.

16. використання коштів Фонду на проведення виплат, передбачених соціальним пакетом:

- а) Дт 42/н Кт 663/н;
- б) Дт 40/н Кт 663/н;
- в) Дт 663/н Кт 40/н;
- г) Дт 41 Кт 663.

17. Елементи соціальних витрат ідентифікують загальний розмір соціальної підтримки працівника підприємства з метою контролю за повнотою, адресністю, відповідністю до реальних потреб працівника та можливостей суб'єкта (особливо в частині мотиваційного СП), це:

- а) оцінка потреби в соціальній підтримці;
- б) калькулювання;
- в) інвентаризація;
- г) узагальнення даних бухгалтерського обліку у формах звітності.

18. До об'єкти управлінського обліку в рамках зазначених центрів відповідальності (ЦВ) – господарські операції, які ідентифікують надання працівнику виплат в рамках соціального пакета, доцільно ввести до субрахунків рахунки аналітичного обліку:

- а) рах.949 «Інші витрати операційної діяльності» – за видами соціальних виплат, які є понаднормативними;
- б) рах. 23,27,91,92,93 – за видами соціальних виплат, що передбачені законодавством (нормативними).
- в) рах.40/п «Фонд соціальних виплат» – за переліком передбачених СП виплат за рахунок Фонду;
- г) рах.651 «Розрахунки за іншими виплатами» – за категорією працівників (підрозділами).

19. Нарахована додаткова відпустка (мама неповнолітніх дітей):

- а) Дт 90 Кт 661.4;
- б) Дт 92 Кт 661.4;
- в) Дт 661.4 Кт 92;
- г) Дт 661.4 Кт 27.

20. Нараховано відшкодування за перебування дитини працівника в дитячому садочку:

- а) Дт 441 Кт 663.4;
- б) Дт 42/п Кт 663.4;
- в) Дт 663.4 Кт 443;
- г) Дт 663.4 Кт 441.

21. Хто зацікавлений в одержанні докладної інформації про дії та плани компанії щодо формування компенсаційного пакета, реалізації соціальних програм, реструктуризації бізнесу, поліпшення умов праці, створення нових робочих місць:

- а) керівництво компанії й акціонери;
- б) бізнес-партнери;
- в) конкуренти;
- г) персонал компанії та його представницькі органи (виробничі ради, профспілки та ін.).

Тема 11. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства

1. Ризик – це:

- а) протиприродний прояв мобільності та життєздатності економічних систем – спричиняє приймати нестандартні рішення, оновлювати структуру економічної системи за рахунок створення відповідних дієвих інститутів;
- б) протиприродний прояв мобільності та життєздатності економічних систем – спричиняє приймати стандартні рішення, оновлювати структуру економічної системи за рахунок створення відповідних дієвих інститутів;
- в) природний прояв мобільності та життєздатності економічних систем – спричиняє приймати нестандартні рішення, оновлювати структуру економічної системи за рахунок створення відповідних дієвих інститутів;
- г) природний прояв мобільності та життєздатності економічних систем – спричиняє не приймати стандартні рішення, оновлювати структуру економічної системи за рахунок створення відповідних дієвих інститутів.

2. Можливі втрати від змін рівня процентних ставок при обліковому інформаційному ризику:

- а) Валютний ризик;
- б) Кредитний ризик;
- в) Ризик коливань ринкових;
- г) Ризик процентної ставки.

3. Інвестиційні декларації фонду, портфель активів фонду, можливі втрати вартості активів та втрати від невиконання емітентом своїх зобов'язань при обліковому інформаційному ризику:

- а) кредитний ризик;
- б) проектний ризик;
- в) ризик коливань ринкових цін цінних паперів;
- г) валютний ризик.

4. Ризику як одній з найбільш складних економічних категорій, пов'язаних з результатами господарської діяльності, не притаманна така риса, як:

- а) імовірнісна та економічна природа;
- б) варіантність та альтернативність;
- в) визначеність результатів;
- г) коливання рівня та умовна постійність.

5. Під «ризиком» прийнято розуміти:

- а) вірогідність (загрозу) втрати підприємством частини своїх ресурсів;
- б) недоотримання доходів;
- в) появи додаткових витрат в результаті здійснення певної виробничої і фінансової діяльності;
- г) усі відповіді вірні.

6. За місцем виникнення є ризики:

- а) ризики господарських процесів, ризики господарських засобів;
- б) ризики фінансової діяльності, ризики інвестиційної діяльності;
- в) ризики операційної діяльності, ризики джерел формування господарських засобів;
- г) зовнішні, внутрішні.

7. Ризики, які пов'язані зі зміною структури активів, капіталу та зобов'язань підприємства, що веде до зниження показників його фінансової стійкості та ліквідності, до можливості своєчасно виконувати зобов'язання перед державою, працівниками та контрагентами, це:

- а) фінансові ризики;
- б) комерційні ризики;
- в) внутрішні виробничі ризики;
- г) зовнішні економічні ризики.

8. Зниження обсягів виробництва і реалізації, різке підвищення собівартості продукції, наявність рекламацій, претензій щодо якості продукції застосування застарілих технологій відбувається при об'єктах і суб'єктах ризику:

- а) активи (майно, інвестиції виробничі запаси, готова продукція, кошти, дебітори, та ін.);
- б) пасиви (власний і залучений капітал);
- в) види діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна);

г) склад і структура персоналу підприємства.

9. Захід при організації нових, більш ефективних видів діяльності, зміни в складі активів (вкладання коштів в інші активи), цінних паперів, відкриття нових депозитних рахунків у банках:

- а) резервування коштів на покриття втрат від ризиків та інші заходи самострахування ризиків;
- б) диверсифікація діяльності, активів;
- в) передача ризиків третім особам (передача векселів та ін.);
- г) заходи з мінімізації ризику.

10. Під справедливою вартістю розуміють суму, за якою може бути здійснений обмін активу, або оплата зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами. Це передбачено:

- а) П(С)БО 7;
- б) П(С)БО 9;
- в) П(С)БО 16;
- г) П(С)БО 19.

11. Рахунку 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів» не передбачає субрахунку за напрямом:

- а) забезпечення виплати працівникам;
- б) забезпечення виконання гарантійних зобов'язань;
- в) забезпечення інших виплат і платежів;
- г) забезпечення на покриття збитків.

12. Хеджування передбачає використання строкових угод, які дають змогу учасникам ринку:

- а) збільшити ступінь ризику майбутніх операцій з купівлі-продажу активів на ринку, зменшуючи водночас і можливі прибутки чи збитки від таких операцій;
- б) зменшити ступінь ризику майбутніх операцій з купівлі-продажу активів на ринку, зменшуючи водночас і можливі прибутки чи збитки від таких операцій;
- в) зменшити ступінь ризику майбутніх операцій з купівлі-продажу активів на ринку, збільшуючи водночас і можливі прибутки чи збитки від таких операцій;
- г) вірних відповідей немає.

13. Аналітичне забезпечення хеджування (аналіз структури та динаміки об'єктів хеджування) відбувається в процесі:

- а) укладання договорів, розробка документації;
- б) операції з об'єктами хеджування;
- в) операції з інструментами хеджування;
- г) формування фінансового результату.

14. Сума довгострокових та короткострокових похідних фінансових активів у вигляді перерахованої варіаційної маржі, а також у випадку застосування опціонів - витрати, пов'язані з їх випуском та обігом:

- а) інші довгострокові зобов'язання. інші поточні зобов'язання;
- б) довгострокова дебіторська заборгованість. інша поточна дебіторська заборгованість;
- в) доходи майбутніх періодів. витрати майбутніх періодів;
- г) статті нефінансових активів (об'єктів хеджування).

15. Фінансові витрати, це:

- а) позитивна зміна вартості інструментів та об'єктів хеджування;
- б) збільшення вартості об'єкта хеджування на суму ефективною частини переоцінки інструменту хеджування грошових потоків;
- в) сума переоцінки об'єктів хеджування;
- г) негативна зміна вартості інструментів та об'єктів хеджування.

16. Показники ділової активності:

- а) коефіцієнти ліквідності;
- б) коефіцієнт автономії;
- в) оборотність власного капіталу;
- г) коефіцієнт фінансової стійкості.

17. Показники платоспроможності:

- а) коефіцієнти ліквідності;
- б) період погашення кредиторської заборгованості;
- в) коефіцієнт автономії;
- г) витратні показники.

18. Показники фінансової стійкості:

- а) період погашення кредиторської заборгованості;
- б) коефіцієнт автономії;
- в) ресурсні показники;
- г) оборотність власного капіталу.

19. Показники рентабельності:

- а) коефіцієнт фінансової стійкості;
- б) коефіцієнти ліквідності;
- в) доходні показники;
- г) оборотність власного капіталу.

Тема 12. Якість обліково-аналітичної інформації

1. Якість облікової інформації необхідно оцінювати через таку характеристику:

- а) релевантність, точність;
- б) своєчасність та пунктуальність;
- в) узгодженість та порівнянність ;
- г) усі відповіді вірні.

2. Якщо якість інформації залежить від технічного рівня її виробництва, це група:

- а) політична;
- б) технічна;
- в) економічна;
- г) соціальна.

3. Якщо якість інформації тісно пов'язана із її споживчою вартістю, це група:

- а) політична;
- б) технічна;
- в) економічна;

г) соціальна.

4. Чинник, що не впливає на якість облікової інформації і забезпечує:

- а) формування якості;
- б) стимулювання якості;
- в) збереження якості;
- г) оцінка якості інформації.

5. Функціональні цілі організації відбору облікових показників, що відповідають певному набору якісних характеристик, відноситься до етапу:

- а) організація;
- б) контроль;
- в) аналіз;
- г) планування.

6. Завдання визначення вимог до якості облікової інформації відноситься до етапу:

- а) організація;
- б) контроль;
- в) аналіз;
- г) планування.

7. Характеристика вимоги «своєчасність» до обліково-аналітичної інформації:

- а) кількість інформації повинна бути мінімальною, але достатньою для оцінки ситуації та прийняття рішення на певному рівні управління;
- б) полягає у необхідності подавати інформацію у формі, яка не потребує додаткового опрацювання і не ускладнює процесу прийняття рішення;
- в) реальне відображення дійсності, в якій наявні всі суттєві й відкинуті несуттєві ознаки;
- г) дає можливість раціонально та активно впливати на хід фінансового-господарської діяльності.

8. Характеристика вимоги «порівнянність» до обліково-аналітичної інформації:

- а) інформація має достовірно відображати процес функціонування системи. усі її показники повинні мати однозначний зміст, який не допускає різних тлумачень;
- б) інформація повинна своєчасно надходити до споживача (структурного підрозділу, співробітника), до того ж раніше, ніж зміниться описувана ситуація, інакше вона втрачає своє значення;
- в) це здатність облікової інформації реагувати на зміни зовнішнього середовища з метою задоволення інтересів користувачів для прийняття раціональних управлінських рішень;
- г) зводиться до підготовки такої кількості інформації, яка не повинна коштувати більше ніж її використання.

9. Характеристика вимоги «рентабельність» порівнянність» до обліково-аналітичної інформації:

- а) інформацію слід доводити до відповідального виконавця та користувача;
- б) зводиться до підготовки такої кількості інформації, яка не повинна коштувати більше ніж її використання;
- в) реальне відображення дійсності, в якій наявні всі суттєві й відкинуті несуттєві ознаки;

г) кількість інформації повинна бути мінімальною, але достатньою для оцінки ситуації та прийняття рішення на певному рівні управління.

10. Якісне формування інформаційних ресурсів передбачає:

- а) виявлення та проведення безперервного моніторингу потреб різних груп користувачів інформації, яка формується в обліку;
- б) узгодження інтересів різних груп користувачів інформації;
- в) визначення засобів формування облікової інформації для системи управління;
- г) усі відповіді вірні.

11. При оцінюванні якості облікової інформації відсутній метод:

- а) нормативний метод;
- б) експертний метод;
- в) економічний;
- г) соціологічний метод.

12. Методи оцінки якості облікової інформації при якому значення показників якості облікової інформації визначають з використанням методів теорії ймовірності та математичної статистики. Цьому методу властива кількісна визначеність:

- а) нормативний метод;
- б) експертний метод;
- в) статистичний метод;
- г) соціологічний метод.

13. Показниками якості процесу обліку:

- а) достовірність;
- б) своєчасність;
- в) стислість;
- г) усі відповіді вірні.

14. Який елемент не передбачений в оцінці ефективності організації бухгалтерського обліку:

- а) організація облікової політики;
- б) застосування плану рахунків бухгалтерського обліку;
- в) матеріально-технічне забезпечення підприємства;
- г) організація документообігу.

Тема 13. Облік в управлінні активами підприємства та їх джерелами

1. Надходженню економічних вигід на підприємство активи сприяють по-різному:

- а) придбані за гроші для господарської діяльності активи забезпечать у майбутньому додаткове надходження додаткових коштів на підприємство;
- б) інтелектуальні інвестиції в акції, облігації, депозити тощо забезпечать надходження грошових коштів на підприємство у вигляді відсотків, дивідендів тощо;
- в) кредиторська заборгованість — це теж пряме надходження грошових коштів у майбутньому в результаті її погашення дебіторами або одержання грошей на банківський рахунок від здійснення факторингової операції;
- г) усі відповіді невірні.

2. Відповідно до законодавства та положень активи не можуть відображатись у бухгалтерському обліку і балансі у грошовому виразі з використанням такого методу оцінювання:

- а) історична собівартість — за сумою сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або за справедливою вартістю компенсації, виданої, щоб придбати їх, на момент придбання;
- б) поточна собівартість — за сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка була б сплачена у разі придбання такого ж або еквівалентного активу на поточний момент;
- в) вартість продажу (реалізації) — за сумою грошових коштів (або їх еквівалентів), яку можна було б отримати на поточний момент через продажу активу за звичайної умови;
- г) майбутня вартість — за майбутньою дисконтовою вартістю майбутніх чистих надходжень грошових коштів.

3. Актив як економічний потенціал може існувати у формі:

- а) грошових коштів;
- б) еквівалентів грошових коштів;
- в) кредиторської заборгованості юридичних або фізичних осіб;
- г) дебіторської заборгованості юридичних або фізичних осіб.

4. Актив як економічний потенціал може існувати у формі:

- а) фінансових інвестицій;
- б) виробничих засобів, що використовуються у господарській діяльності підприємства (основних засобів, нематеріальних активів, виробничих запасів тощо);
- в) незавершеного виробництва;
- г) усі відповіді вірні.

5. Тип підприємств:

- а) усі відповіді вірні;
- б) одноосібні володіння;
- в) партнерства;
- г) компанії з обмеженою відповідальністю.

6. Тактичне управління підприємством не передбачає:

- а) планування на майбутнє;
- б) координація стратегічних планів з поточною діяльністю;
- в) поточна діяльність;
- г) минула діяльність.

7. У наведеному переліку до зобов'язання не віднесено такий об'єкт:

- а) отримання товарів у кредит;
- б) позики;
- в) нарахування податків і витрат, які будуть сплачені пізніше;
- г) дебіторська заборгованість.

8. У наведеному переліку до зобов'язання віднесено такий об'єкт:

- а) усі відповіді вірні;
- б) надання послуг;
- в) заміна або інше зобов'язання;
- г) перетворення у власний капітал.

9. Якщо розглядати весь капітал, залучений до господарювання, з погляду прав власності у момент його залучення, то не можна констатувати таке:

- а) початок підприємницької діяльності супроводжується залученням капіталу власників, засновників — це початковий капітал;
- б) процес діяльності господарюючого суб'єкта супроводжується взаємодією з іншими суб'єктами підприємницької діяльності із тимчасовим запозиченням їх коштів — залучається позиковий капітал на основі контракту (зобов'язання за контрактом);
- в) отримання доходу та прибутку супроводжується їх створенням, розподілом та перерозподілом у формі податків, зборів і платежів, а це означає, що тимчасово залучаються створений суспільний капітал (до моменту сплати) та власний капітал;
- г) початок підприємницької діяльності не супроводжується залученням капіталу власників, засновників — це додатковий капітал.

10. До підприємницького капіталу входить тільки:

- а) власний капітал;
- б) позиковий капітал;
- в) суспільний капітал;
- г) усі відповіді вірні.

11. Тимчасове користування коштами, отриманими в процесі створення, розподілу та перерозподілу національного доходу:

- а) власний капітал;
- б) позиковий капітал;
- в) суспільний капітал;
- г) усі відповіді не вірні.

12. Вхідною інформацією не являється:

- а) облікова інформація;
- б) аналітична інформація;
- в) контрольна інформація;
- г) внутрігосподарська звітність.

13. Бухгалтерський баланс, Звіт про прибутки і збитки, це:

- а) внутрішньогосподарська звітність;
- б) фінансова звітність;
- в) статистична звітність;
- г) усі відповіді вірні.

14. При значному відновленні основних засобів і часткова заміна їх елементів, це:

- а) поточний ремонт;
- б) капітальний ремонт;
- в) придбання нових видів необоротних активів;
- г) вірної відповіді немає.

15. Бухгалтерський облік необоротних матеріальних активів повинен забезпечувати отримання наступних основних даних, необхідних для успішного управління підприємством:

- а) загальну балансову вартість всіх основних засобів;
- б) балансову вартість окремих видів основних засобів (будинки, споруди, виробниче обладнання, земельні ділянки);

- в) вартість придбаних, збудованих, ліквідованих, переданих, списаних і переоцінених протягом звітного періоду об'єктів основних засобів;
- г) усі відповіді вірні.

16. Звіт про основні показники діяльності підприємства відноситься до:

- а) первинних документів;
- б) облікові реєстри;
- в) фінансова звітність;
- г) статистична звітність.

17. Методика аналізу ефективності використання основних засобів повинна враховувати ряд принципів положень:

- а) функціональна корисність основних засобів зберігається протягом декількох років, тому витрати з їх придбання і експлуатації розподілені в часі;
- б) момент фізичної заміни (оновлення) основних засобів не співпадає з моментом їх вартісного заміщення, у результаті чого можуть виникнути втрати і збитки, що зменшують фінансові результати діяльності підприємства;
- в) ефективність використання основних засобів оцінюється по-різному залежно від їх виду, належності (власні, орендовані), характеру участі у виробничому процесі, а також призначення;
- г) усі відповіді вірні.

18. Що не являється основною метою управління оборотними активами:

- а) визначення обґрунтованої потреби в оборотних активах, необхідної для здійснення основної та інших видів діяльності;
- б) оптимізація обсягу і структури оборотних активів;
- в) забезпечення оборотних активів джерелами фінансування та визначення оптимального співвідношення між різними джерелами фінансування оборотних активів;
- г) зниження ефективності використання оборотних активів.

19. Управління оборотними активами включає наступні складові:

- а) управління грошовими коштами і запасами;
- б) всі відповіді вірні;
- в) зберігання і витрачання запасів, прогнозувати інфляційні витрати на формування запасів;
- г) управління дебіторською заборгованістю з метою оцінки реального стану та змін дебіторської заборгованості, та прогнозування відсутності сумнівних безнадійних боргів.

20. Для формування даних про фактичну виробничу собівартість готової продукції необхідно вирішити проблеми щодо:

- а) визначення складу й переліку прямих матеріальних витрат, прямих витрат на оплату праці, інших прямих витрат;
- б) визначення складу і переліку загальновиробничих витрат;
- в) визначення справедливої вартості супутньої продукції або ціни можливого використання зворотних відходів, отриманих у процесі виробництва;
- г) усі відповіді вірні.

Тема 14. Облік в управлінні затратами, доходами та фінансовими результатами діяльності підприємства

1. Затрати періоду, це

- а) при продажу продукції (виробу) лише виробнича собівартість проданої продукції;
- б) під час продажу послуг (робіт) лише виробнича собівартість послуг робіт;
- в) під час продажу товарів — лише затрати на придбання товарів, їх доставку та доведення до придатного до продажу стану;
- г) витрати на збут.

2. Затрати на виробництво та продаж:

- а) адміністративні затрати;
- б) затрати за збут;
- в) інші операційні затрати;
- г) при продажу продукції (виробу) лише виробнича собівартість проданої продукції.

3. Кінцева мета будь-якої діяльності:

- а) зменшення витрат;
- б) збільшення доходу;
- в) одержання прибутку;
- г) збільшення зарплати.

4. Не визнаються витратами і не включаються до звіту про фінансові результати:

- а) платежі за договорами комісії, агентськими угодами та іншими аналогічними договорами на користь комітента, принципала тощо;
- б) попередня (авансова) оплата запасів, робіт, послуг;
- в) погашення одержаних позик;
- г) усі відповіді вірні.

5. Нарахована амортизація адміністративного приміщення:

- а) Дт 92 Кт 131;
- б) Дт 23 Кт 131;
- в) Дт 131 Кт 92;
- г) Дт 92 Кт 10.

6. Нарахування заробітної плати працівникам відділу збуту:

- а) Дт 66 Кт 93;
- б) Дт 93 Кт 66;
- в) Дт 93 Кт 66;
- г) Дт 93 Кт 30.

7. Формування резерву сумнівних боргів по дебіторській заборгованості за товари (роботи, послуги):

- а) Дт 38 Кт 944;
- б) Дт 944 Кт 38;
- в) Дт 944 Кт 377;
- г) Дт 79 Кт 944.

8. Відображено доход від реалізації:

- а) Дт 361 Кт 701;
- б) Дт 701 Кт 361;

- в) Дт 90 Кт 26;
- г) Дт 701 Кт 79.

9. Списано собівартість готової продукції

- а) Дт 26 Кт 901;
- б) Дт 36 Кт 26;
- в) Дт 36 Кт 901;
- г) Дт 901 Кт 26.

10. До складу інших операційних доходів відносяться:

- а) дохід від реалізації іноземної валюти;
- б) одержані штрафи, пені, неустойки за порушення господарських договорів, які визнані боржником або щодо яких одержані рішення суду про їх стягнення; відшкодування раніше списаних активів;
- в) доходи від операцій з тарою, від інвентаризації;
- г) усі відповіді вірні.

5. ПИТАННЯ ДЛЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Змістовий модуль 1

1. Яка з відповідей невірна при твердженні, що термін «інформація» означає:
2. Сучасна наука трактує управління як вплив на:
3. Інформація є одним з ресурсів, який має здатність:
4. Яка відповідь є невірною при твердженні: «Інформаційні ресурси, на відміну від матеріальних, мають такі властивості»:
5. Сучасна економіка інтерпретує інформацію різноаспектно:
6. Визначення, що інформація - це будь-які відомості або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді дає:
7. За скількома ознаками на підприємстві класифікують загальну сукупність всієї інформації:
8. Основною вимогою до інформації не може бути:
9. Економічна інформація – це інформація, яка:
10. Система управління підприємства формується через сукупність управлінських функцій:
11. Інформаційним забезпеченням являється робота по:
12. Економічна інформація існує у вигляді:
13. Економічну інформацію класифікують:
14. За часом формування (виникнення) облікова інформація є:
15. За стабільністю облікова інформація є:
16. За економічним змістом і видами діяльності облікова інформація є:
17. За характером обробки облікова інформація є:
18. За складом і способом узагальнення облікова інформація є:
19. Яка із відповідей невірна при твердженні, що за метою створення, взаємозв'язками і послідовністю формування облікова інформація є:
20. При державному регулюванні завдання облікової інформації:
21. При регіональному регулюванні завдання облікової інформації:
22. При господарському регулюванні завдання облікової інформації:
23. Яка із відповідей невірна при твердженні, що на макрорівні формування облікової інформації для управління здійснюється за такими напрямками:
24. Облікові процедури при підготовчому етапі формування облікової інформації для управління на рівні підприємств:
25. Облікові процедури при поточному етапі формування облікової інформації для управління на рівні підприємств:
26. Облікові процедури при підсумковому етапі формування облікової інформації для управління на рівні підприємств:
27. Внутрішні користувачів облікової інформації:
28. Процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про господарську діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень, це визначення:
29. Згідно якого закону чи нормативного акту, метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства для прийняття управлінських рішень:
30. Виходячи із вимог керівництва щодо реалізації поставлених завдань, виділяють функції бухгалтерського обліку:

31. Інформаційна функція бухгалтерського обліку полягає у забезпеченні керівництва інформацією необхідною для:
32. Управління діяльністю підприємства складається з таких етапів:
33. Дані бухгалтерського обліку не використовуються для:
34. Обліково-аналітична система – це система, що базується на даних бухгалтерського обліку, включаючи оперативні дані і використовує для економічного аналізу
35. Обліково-аналітична система включає:
36. У вітчизняній та зарубіжній теорії бухгалтерський облік поділяють на:
37. Фінансовий аналіз – елемент:
38. Складовими обліково-аналітичної системи є база:
39. Обліково-аналітична система повинна будуватися за принципом
40. Для забезпечення отримання різнобічної інформації, необхідної для здійснення управління підприємством, використовують три взаємопов'язані види обліку:
41. Серед цілей функціонування облікових систем доцільно не розглядати:
42. На окрему увагу заслуговують існуючі наукові концепції облікових систем, найбільш поширені з яких:
43. Стратегічним обліком є спосіб відображення:
44. Для чого потрібен стратегічний облік:
45. Інтегрована система обліку передбачає удосконалення планової та облікової інформації з подальшим аналізом та уніфікацією
46. Система виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації, яка ґрунтується на використанні комп'ютерних мереж та інтеграційної бази даних з метою раціонального використання засобів та предметів праці та самої праці та для управління підприємницькою діяльністю це:
47. Соціальний облік у міжнародній практиці не передбачає надання інформації про:
48. Система виявлення, вимірювання, реєстрації, нагромадження, узагальнення, зберігання, оброблення та підготовки релевантної інформації про діяльність підприємства в галузі природокористування з метою передачі її внутрішнім і зовнішнім користувачам для прийняття оптимальних рішень, це:
49. При якому обліку метод не відповідає загальноприйнятій практиці або встановленим стандартам та принципам:
50. Під актуарною системою обліку пропонується розглядати систему, яка використовує метод:
51. Система реєстрації фактів господарського життя, головною метою якого є вимірювання (безперервне або через близькі інтервали часу) ефективності господарської діяльності підприємства, це:
52. Щоб знати вартість підприємства, його майна в цілому, необхідно застосувати вид обліку:
53. Кожне підприємство розглядається як юридична особа, що відокремлена від власників; тому особисте майно і зобов'язання власників не повинні відображатись у фінансовій звітності підприємства, це:
54. Принцип передбачає оцінки активів і зобов'язань підприємства, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме далі:
55. Принцип, що припускає розподіл діяльності підприємства на певні періоди з метою складання фінансової звітності:
56. Принцип, що визначає пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання
57. Для визначення фінансового результату звітного періоду слід порівняти доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати відображаються в обліку і звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження і сплати грошей:

58. Фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки операцій та подій, яка може вплинути на рішення, що приймаються на її основі:

59. Принцип, що передбачає постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики. Зміна облікової політики повинна бути обґрунтована і розкрита у фінансовій звітності:

60. Методи оцінки, що застосовуються в бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства:

61. Операції повинні обліковуватись відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми:

62. Принцип, який передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства у його фінансовій звітності в єдиній грошовій одиниці

63. Синтез різних видів інформації для використання всередині підприємства:

64. Мета управлінської звітності:

65. Інформація формується відповідно до мети, яку вона має обслуговувати, тобто до потреб конкретних споживачів, це вимога:

66. Інформація має підлягати виміру на основі кількісних або якісних засобів виміру, це вимога:

67. Для потреб стратегічного, тактичного, та оперативного управління відповідає вид звітності:

68. Витрати це:

69. Об'єкт обліку витрат це:

70. Витратами діяльності не являються:

71. Витрати діяльності, це:

72. Адміністративні витрати це:

73. Втрати від участі в капіталі, це:

74. За способом віднесення на собівартість об'єктів, витрати поділяються:

75. За фактом виникнення:

76. За видами:

77. Контрольовані витрати – це витрати:

78. Безповоротні (нерелевантні) витрати:

79. Витрати, абсолютна величина яких зі збільшенням (зменшенням) випуску

продукції істотно не змінюється, це:

80. При $K = 0$, це:

81. Найпоширенішими поточними рішеннями є:

82. Процес оцінки наслідків упровадження тієї чи іншої альтернативи це:

83. Виявлення та зіставлення індивідуальних суджень. Застосовується в умовах наявності групи кваліфікованих експертів. Це:

84. Пошук потрібного рішення завдяки подоланню психологічної інерції, яка полягає у прагненні вирішити проблему традиційним шляхом, це:

85. Прогнозування на основі експертної та фактографічної інформації. Застосовуються для вирішення проблем широкого профілю:

86. Вивчення попереднього розвитку об'єкту та перенесення закономірностей його розвитку в минулому і сьогодні на майбутнє це:

87. Найбільш ефективна прогнозна модель – це:

88. Ціна як економічна категорія:

89. Не являється варіантом поведінки підприємства на ринку і політики у сфері ціноутворення:

90. Підприємства, що потрапили в скрутне становище, вдаються до великих програм цінових поступків, це:

91. Для покриття витрат на досягнення високої якості підприємством встановлюється висока ціна на товар, це:

92. Продавець один. Політика цін залежить від товару, попиту на нього, політики держави, інших факторів, це:

93. Кількість продавців невелика. Кожен з них чутливо реагує на стратегії та дії конкурентів:

94. Ціноутворення не здійснюється при ринку:

95. Облікова політика в Україні офіційно почала застосовуватися на підприємствах з:

96. Облікова політика, це:

97. Матеріальні витрати, витрати на оплату праці, транспортні витрати це:

98. Ціни на аналогічні товари, товарозамінники, цінни на комплектуючі:

99. У світовій практиці використовують тільки такі методи формування ціни:

100. Існуючий перелік елементів методики облікової політики за впливом на формування цін на продукцію, товари, роботи, послуги можна поділити на:

101. До елементів непрямого впливу на формування ціни належать:

102. До обліку запасів належить:

103. Оцінка вибуття проводиться один раз на місяць - для запасів, які використовуються на підприємстві при виробництві продукції (робіт, послуг):

104. За економічною природою ціна – це:

105. Ціноутворення – це:

106. Ціна являє собою економічну категорію:

107. Елемент організаційного механізму, який включає такі складові, як види, структуру, величину, динаміку:

108. Елемент цінового механізму, який включає такі складові, як способи встановлення цін, правила формування цін, зміни нових і діючих цін:

109. Процес формування цін на товари і послуги – це:

110. Базовим джерелом інформації для системи управління є:

111. В структурі управлінської інформації облікові дані займають близько:

112. Показник вартості підприємства охоплює обліково-аналітичний показник:

113. Показник вартості підприємства застосовується в практичній діяльності у випадках:

114. Вартість підприємства розглядається в світлі вартості концепції передбачає:

115. Підходи до визначення цінового поняття вартості підприємства:

116. До критерію класифікації за економіко-теоретичним змістом вартості відносяться такі види вартості:

117. Залежно від перспектив діяльності підприємства види вартості підприємства є такі:

118. Актив, вартість якого визначається як різниця між ринковою ціною та балансовою вартістю активів підприємства як цілісного майнового комплексу, що виникає в результаті використання найкращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів, послуг, нових технологій тощо, це:

119. Передбачення розгляду процесу управління вартістю підприємства через регулювання інтересів акціонерів і менеджерів підприємства, це підхід:

120. Базування на розгляді вартості підприємства з позиції його власників як інвестиції, внаслідок чого процес управління підприємством не виключає управління ним як цілісним майновим комплексом, це підхід:

121. Процес управління вартістю ґрунтується на використанні сучасних фінансових інструментів та технологій, які дозволяють забезпечити зростання вартості в довгостроковому і коротко-строковому періодах, це підхід:

122. Передбачення розгляду процесу управління вартістю як певної управлінської концепції, що має чітко визначені параметри та механізм її реалізації в практичній діяльності підприємств, це підхід:

123. Сучасні концепції вартісної оцінки підприємства досить різноманітні і базуються на розрахунку дисконтованих грошових потоків, що генеруються різними елементами капіталу і середньозваженої його ціни. Яка серед найвідоміших концепцій невірна:

124. В результаті поступового розвитку сфери професійних знань були сформовані базові підходи до оцінки вартості підприємства, які покладені в основу процедур оцінки вартості:

125. Для розрахунку вартості методом капіталізації необхідно здійснити основні процедури, а саме:

126. При застосуванні методу прямої капіталізації виділяють підходів:

127. Яка із моделей передбачає прямолінійну рекапіталізацію:

128. Процедура розрахунку вартості об'єкта оцінки методами дисконтування не передбачає реалізацію такого етапу:

129. Доходність власного капіталу розраховується з урахуванням факторів, що на неї впливають, це:

130. Передбачення оцінки вартості підприємства виходячи з витрат на повне заміщення його активів для збереження господарського профілю, це:

131. Метод полягає в тому, що на основі аналізу практики продажу підприємства у тій чи іншій галузі виводиться залежність між ціною продажу та будь-яким показником, це:

132. В основу якої моделі покладено те, що учасники ринку можуть оцінювати вартість підприємства, одночасно приймаючи до уваги і потенціал майбутніх чистих доходів, і цінність майна, що використовується в процесі ведення фінансово-господарської діяльності підприємства, тобто сумістити елементи як дохідного, так і витратного підходу до оцінки вартості:

133. Фінансова складова:

134. Складова внутрішніх бізнес-процесів:

135. Коефіцієнт рентабельності активів, це:

136. Коефіцієнт забезпеченості кадрами:

137. Рентабельність основних фондів:

138. Складова якості та розвитку персоналу:

139. Збалансованість системи показників полягає в дії механізму взаємозв'язку між:

140. Під стратегічною картою фізично розуміють:

141. Стратегічна карта ЗСП:

142. Стратегічна карта – це:

143. Короткострокові цілі реалізації стратегії фінансової складової:

144. Короткострокові цілі реалізації стратегії маркетингової складової:

145. Короткострокові цілі реалізації стратегії складової внутрішніх бізнес-процесів

146. Короткострокові цілі реалізації стратегії складової якості та розвитку персоналу:

147. Завоювання певної частки ринку в цільових сегментах, це

Змістовий модуль 2

1. Специфіку становлення інтегрованого обліку та звітності не досліджували такі вчені, як:

2. Бухгалтери і фінансисти можуть, не порушуючи стандарти бухгалтерського обліку, видозмінювати показники балансу, розраховувшись з основними кредиторами до дати складання балансу і знову утворювати кредиторську заборгованість після неї, виникає проблема:

3. Фінансова звітність як компонент інформаційного забезпечення управління підприємством гармонійно поєднується з такою функцією менеджменту, як:
 4. При фінансовій звітності:
 5. При не фінансовій звітності:
 6. При інтегрованій звітності:
 7. До законодавчих актів та ініціатив щодо сталого розвитку в Україні належать:
 8. Основні переваги застосування інтегрованої звітності з точки зору інвестора:
 9. Основні переваги застосування інтегрованої звітності з точки зору працівників:
 10. Передумова для складання інтегрованої звітності:
 11. Показники результативності: доходи, операційні витрати, виплати співробітникам відносять до складової результативності:
 12. Орієнтовний зміст інтегрованої корпоративної звітності, яка за необхідності повинна включати такі розділи:
 13. Перехід до стійкого розвитку є дуже важливим і для нашої країни. Для реалізації його принципів Україна має всі підстави, основними з яких є:
 14. Стійкий розвиток – це:
 15. У діяльності будь-якого підприємства є відтворюючий процес:
 16. Основними вимогами до екологічної інформації є здатність забезпечити:
 17. У фінансовій звітності вітчизняних підприємств:
 18. Однією з проблем екологічного менеджменту в цій площині є розробка і вдосконалення напрямів і принципів екологічного обліку та контролю, які включають в себе:
 19. Підстави, на яких питання екологічної діяльності слід об'єднати в корпоративний облік:
 20. Відсутність обліку будь-яких екологічних факторів діяльності в епосі:
 21. Виникнення обліку природних ресурсів та, відповідно, проблем щодо їх оцінки в епосі:
 22. Розробка основних положень екологічного обліку в епосі:
 23. Формування системи екологічного обліку в епосі:
 24. Екологічний облік в контексті економічної безпеки підприємства повинен формувати інформацію про:
 25. Причини необхідності ведення екологічного обліку:
 26. Проблема розвитку екологічного обліку проявляється через ряд перешкод:
 27. Ігнорування екологічних зобов'язань у бухгалтерському обліку і, як наслідок, відсутність їх у звітності є небезпечним з багатьох причин:
 28. Екологічні витрати майбутніх періодів (як і будь-які потенційні витрати) є наслідком:
 29. Забезпечення економіко-правових та організаційних заходів використання, збереження та розвитку трудових ресурсів підприємства на засадах виконання соціальних програм як складових збалансованої соціально-економічної та екологічної господарської діяльності це:
 30. Єдина інтегрована система господарського обліку (ІСО), не містить облік:
 31. Необхідність скорочення марнотратного надспоживання і оптимального використання обмежених ресурсів шляхом застосування природо-, енерго- і матеріало зберігаючих технологій, це:
 32. Реалізація корпоративної соціальної відповідальності здійснюється на основі певних принципів:
 33. Основний напрям реалізації корпоративної соціальної відповідальності у внутрішньому середовищі, це:
 34. Основний напрям реалізації корпоративної соціальної відповідальності у зовнішньому середовищі, це:
 35. Цілями реалізації концепції корпоративної соціальної відповідальності є:

36. Група показників, за якою не можна здійснюватися моніторинг і контроль соціального захисту працівників та сприяти соціальному національному розвитку загалом:
37. Базовий соціальний пакет не охоплює:
38. Підхід щодо формування соціального пакета для кожного працівника, що містить в собі чітку структуру пільг, за якою працівник чітко знає, що йому виділено підприємством на певному етапі його кар'єри (переважно стосується урядових структур):
39. Зміст показників соціальної відповідальності бізнесу (СВБ) можна представити як сукупність таких блоків:
40. Показники соціальної відповідальності бізнесу у формах фінансової звітності підприємства:
41. Показники соціальної відповідальності бізнесу у формах соцстраху звітності підприємства:
42. Показники соціальної відповідальності бізнесу у формах статистичної звітності підприємства:
43. Створення спеціального фонду з урахуванням результатів фінансової діяльності підприємства шляхом відрахування з прибутку:
44. використання коштів Фонду на проведення виплат, передбачених соціальним пакетом:
45. Елементи соціальних витрат ідентифікують загальний розмір соціальної підтримки працівника підприємства з метою контролю за повнотою, адресністю, відповідністю до реальних потреб працівника та можливостей суб'єкта (особливо в частині мотиваційного СП), це:
46. До об'єкти управлінського обліку в рамках зазначених центрів відповідальності (ЦВ) – господарські операції, які ідентифікують надання працівнику виплат в рамках соціального пакета, доцільно ввести до субрахунків рахунки аналітичного обліку:
47. Нарахована додаткова відпустка (мама неповнолітніх дітей):
48. Нараховано відшкодування за перебування дитини працівника в дитячому садочку:
49. Хто зацікавлений в одержанні докладної інформації про дії та плани компанії щодо формування компенсаційного пакета, реалізації соціальних програм, реструктуризації бізнесу, поліпшення умов праці, створення нових робочих місць:
50. Ризик – це:
51. Можливі втрати від змін рівня процентних ставок при обліковому інформаційному ризику:
52. Інвестиційні декларації фонду, портфель активів фонду, можливі втрати вартості активів та втрати від невиконання емітентом своїх зобов'язань при обліковому інформаційному ризику:
53. Ризику як одній з найбільш складних економічних категорій, пов'язаних з результатами господарської діяльності, не притаманна така риса, як:
54. Під «ризиком» прийнято розуміти:
55. За місцем виникнення є ризику:
56. Ризики, які пов'язані зі зміною структури активів, капіталу та зобов'язань підприємства, що веде до зниження показників його фінансової стійкості та ліквідності, до можливості своєчасно виконувати зобов'язання перед державою, працівниками та контрагентами, це:
57. Зниження обсягів виробництва і реалізації, різке підвищення собівартості продукції, наявність реклаमाцій, претензій щодо якості продукції застосування застарілих технологій відбувається при об'єктах і суб'єктах ризику:
58. Захід при організації нових, більш ефективних видів діяльності, зміни в складі активів (вкладання коштів в інші активи), цінних паперів, відкриття нових депозитних рахунків у банках:

59. Під справедливою вартістю розуміють суму, за якою може бути здійснений обмін активу, або оплата зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами. Це передбачено:
60. Рахунку 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів» не передбачає субрахунку за напрямом:
61. Хеджування передбачає використання строкових угод, які дають змогу учасникам ринку:
62. Аналітичне забезпечення хеджування (аналіз структури та динаміки об'єктів хеджування) відбувається в процесі:
63. Сума довгострокових та короткострокових похідних фінансових активів у вигляді перерахованої варіаційної маржі, а також у випадку застосування опціонів - витрати, пов'язані з їх випуском та обігом:
64. Фінансові витрати, це:
65. Показники ділової активності:
66. Показники платоспроможності:
67. Показники фінансової стійкості:
68. Показники рентабельності:
69. Якість облікової інформації необхідно оцінювати через таку характеристику:
70. Якщо якість інформації залежить від технічного рівня її виробництва, це група:
71. Якщо якість інформації тісно пов'язана із її споживчою вартістю, це група:
72. Чинник, що не впливає на якість облікової інформації і забезпечує:
73. Функціональні цілі організації відбору облікових показників, що відповідають певному набору якісних характеристик, відноситься до етапу:
74. Завдання визначення вимог до якості облікової інформації відноситься до етапу:
75. Характеристика вимоги «своєчасність» до обліково-аналітичної інформації:
76. Характеристика вимоги «порівнянність» до обліково-аналітичної інформації:
77. Характеристика вимоги «рентабельність» порівнянність» до обліково-аналітичної інформації:
78. Якісне формування інформаційних ресурсів передбачає:
79. При оцінюванні якості облікової інформації відсутній метод:
80. Методи оцінки якості облікової інформації при якому значення показників якості облікової інформації визначають з використанням методів теорії ймовірності та математичної статистики. Цьому методу властива кількісна визначеність:
81. Показниками якості процесу обліку:
82. Який елемент не передбачений в оцінці ефективності організації бухгалтерського обліку:
83. Надходженню економічних вигід на підприємство активи сприяють по-різному:
84. Відповідно до законодавства та положень активи не можуть відобразитись у бухгалтерському обліку і балансі у грошовому виразі з використанням такого методу оцінювання:
85. Актив як економічний потенціал може існувати у формі:
86. Актив як економічний потенціал може існувати у формі:
87. Тип підприємств:
88. Тактичне управління підприємством не передбачає:
89. У наведеному переліку до зобов'язання не віднесено такий об'єкт:
90. У наведеному переліку до зобов'язання віднесено такий об'єкт:
91. Якщо розглядати весь капітал, залучений до господарювання, з погляду прав власності у момент його залучення, то не можна констатувати таке:
92. До підприємницького капіталу входить тільки:
93. Тимчасове користування коштами, отриманими в процесі створення, розподілу та перерозподілу національного доходу:

94. Вхідною інформацією не являється:
95. Бухгалтерський баланс, Звіт про прибутки і збитки, це:
96. При значному відновленні основних засобів і часткова заміна їх елементів, це:
97. Бухгалтерський облік необоротних матеріальних активів повинен забезпечувати отримання наступних основних даних, необхідних для успішного управління підприємством:
98. Звіт про основні показники діяльності підприємства відноситься до:
99. Методика аналізу ефективності використання основних засобів повинна враховувати ряд принципів положень:
100. Що не являється основною метою управління оборотними активами:
101. Управління оборотними активами включає наступні складові:
102. Для формування даних про фактичну виробничу собівартість готової продукції необхідно вирішити проблеми щодо:
103. Затрати періоду, це
104. Затрати на виробництво та продаж:
105. Кінцева мета будь-якої діяльності:
106. Не визнаються витратами і не включаються до звіту про фінансові результати:
107. Нарахована амортизація адміністративного приміщення:
108. Нарахування заробітної плати працівникам відділу збуту:
109. Формування резерву сумнівних боргів по дебіторській заборгованості за товари (роботи, послуги):
110. Відображено доход від реалізації:
111. Списано собівартість готової продукції
112. До складу інших операційних доходів відносяться:

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Особливим видом позааудиторної самостійної роботи здобувачів вищої освіти є індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) – завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять.

1. Облікова інформація в системі економічної інформації.
2. Основні характеристики облікової інформації.
3. Процес формування облікової інформації для потреб управління.
4. Інформаційна функція бухгалтерського обліку.
5. Обліково-аналітична складова в системі управління підприємством.
6. Інформаційні ресурси концептуальних облікових систем в системі управління підприємством.
7. Принципи та якісні характеристики підготовки управлінської та фінансової звітності.
8. Методи підготовки управлінської бухгалтерської звітності.
9. Техніка обробки управлінської облікової інформації та формування звітності.
10. Економічний зміст управління витратами, класифікація витрат.
11. Класифікація оперативних рішень у процесі оцінки очікуваних витрат та прийняття рішень з урахуванням критеріїв релевантної інформації.
12. Прогнозування та методи визначення і оцінки альтернатив.
13. Цінова політика як елемент ринкової стратегії підприємства.
14. Види типів ринку та політика ціноутворення підприємств.
15. Елементи облікової політики в ціноутворенні.
16. Вартість підприємства: сутність, концепції управління.
17. Методика оцінки вартості підприємства.
18. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства.
19. Збалансована система показників як інструментарій управління підприємством.
20. Визначення механізму взаємозв'язків у збалансованій системі показників.
21. Стратегічні карти як інформаційні носії для оцінки діяльності підприємства.
22. Фінансова звітність як компонент інформаційного забезпечення управління підприємством.
23. Інтегрована модель звітності у реалізації концепції сталого розвитку.

24. Показники інтегрованої звітності в системі прийняття управлінських рішень.
25. Роль достовірної екологічної інформації у стійкому розвитку суспільства.
26. Формування інформації про екологічну діяльність на основі бухгалтерського обліку.
27. Соціальна відповідальність бізнесу – складова сталого розвитку суспільно-економічних відносин.
28. Соціальний облік та нефінансова звітність.
29. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками.
30. Методи управління ризиками та їх інформаційне забезпечення.
31. Облік операцій хеджування, як засобу управління ризиками суб'єкта господарювання.
32. Якісні характеристики облікової інформації.
33. Методи оцінки якості облікової інформації.
34. Якість бухгалтерського обліку.
35. Загальна побудова обліку активів та їх джерел.
36. Побудова обліку капіталу в управлінні підприємством.
37. Облік засобів праці в системі управління необоротними активами підприємства.
38. Облік предметів праці в системі управління оборотними активами підприємства.
39. Загальна побудова обліку затрат, доходів і фінансових результатів діяльності.
40. Порядок відображення на рахунках обліку податку на прибуток і облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Нормативно-правові акти

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. URL: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennyastandarti-bukhgalterskogo-obliku?app_id=24.

Базові

3. Жидеєва Л.І. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством (організацією, установою) : навчальний посібник / Л.І. Жидеєва, О.П. Колісник ; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь: УДФСУ, 2020. 178 с.
4. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник / Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. 416 с.
5. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник / С.Ф. Голов. ЦУЛ, 2020. 400 с.
6. Партин Г.О. Управлінський облік. Підручник / Г.О. Партин, А.Г. Загородній, А.І. Ясінська, Т.І. Воскресенська. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 340 с.
7. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством. Лаговська О.А., Кузь В.І., Легенчук С.Ф. Київ: Кондор, 2018. 418 с.

Допоміжні

8. Atrill Peter. Accounting and finance for non-specialists / Peter Atrill and Eddie McLaney. 7th ed. Printed by Asliford Colour Press Ltd., Gosport, 2016. 576 p.
9. Хомовий С.М., Гаврик Ю.О. Інформаційне забезпечення управлінського обліку сільськогосподарських підприємств / С.М. Хомовий, Ю.О. Гаврик // Економіка та управління АПК. Збірник наукових праць. Біла Церква. № 1-2. 2016. С. 83-88.
10. Даниленко А.С., Варченко О.М., Свиноус І.В., Шуст О.А., Гринчук Ю.С., Рудич О.О., Артімонова І.В., Шаціло Н.І., Ткаченко К.В., Зубченко В.В., Гаврик О.Ю., Хомовий С.М., Хомяк Н.В., Руда Т.П., Качан Д.А., Батажок С.Г., Гутко Л.М. Управління дебіторською заборгованістю у сільськогосподарських

підприємствах: фінансово-обліковий аспект: монографія / А.С. Даниленко, О.М. Варченко, І.В. Свиноус та ін.; за ред. О.М. Варченко. Біла Церква: БНАУ, 2019. 288 с.

11. Khomoviy S.M., Tomilova N.O., Lytvynenko V.S. Institutional and management arrangements of tax burden optimization on the agricultural enterprises / Financial and credit activity: problems of theory and practice. no. 1 (24), 2018. P. 213-221.

12. Khomoviy S.M., Tomilova-Yaremchuk N.O., Khomoviy M.M., Makarchuk O.G. The formation of effective accounting information for managerial decision-making in agricultural enterprises. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2019. no. 31. P. 230-238.

13. Khomoviy S.M., Khomoviy M.M., Tomilova N.O. Organization of quality of agricultural products: an accounting control aspect / Innovations in the development of socio-economic systems: microeconomic, macroeconomic and mesoeconomic levels. Collective monograph. Vol. 3. Lithuania: «Izdevniecoba «Baltija Publishing», 2016. 348 p.

Періодичні видання

14. *«Все про бухгалтерський облік»* – всеукраїнський професійний бухгалтерський журнал. Видається щомісяця. На сторінках журналу викладено достовірні матеріали та професійна інформація для бухгалтерів із нормативно-правовою базою та безліччю практичних порад.

15. *«Управление персоналом»* – спеціалізоване видання України для тих, хто працює в сфері управління людським капіталом і хоче отримати доступ до найціннішого досвіду колег у всьому світі.

Інтернет-ресурси

16. Сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>

17. Сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>